

Leerboek voor de arbeidersbeweging

Deel 4.

www.MinisterieVanPropaganda.org

LEERBOEK
VOOR DE
ARBEIDERSBEWEGING

Samengesteld door het Partijbestuur der C.P.B.

4e Aflevering

UITGEVERIJ PIONIERS - AMSTERDAM - 1934

Het Indonesische vraagstuk

Hoofdstuk I

KOLONIALE UITBUITING

De grenzeloze uitbuiting van het Indonesische volk door de Nederlandse heersende klasse heeft door de eeuwen heen onder verschillende koloniale systemen plaats gevonden.

Welk koloniaal systeem de Nederlandse heersende klasse echter ook toepaste, één kenmerk bleef altijd ongewijzigd: de fantastische verrijking van de Nederlandse heersende klasse en de Nederlandse staat. De miljardenwinsten, die de Nederlandse bourgeoisie in Indonesië behaalde, gingen onder alle omstandigheden ten koste van een onnoemelijk leed en ellende van de Indonesische bevolking.

De Nederlandse overheersing van Indonesië dateert reeds van het eind van de zestiende eeuw. In 1596 lieten voor de eerste maal Nederlandse schepen voor Java het anker vallen. Na een strijd met de Spaanse en Portugese bezetters van het eiland, slaagden de Nederlanders erin hun macht op verschillende plaatsen te vestigen en vanuit die plaatsen hun rooftochten te ondernemen. Van 1602 tot 1795 had de OostIndische Compagnie een handelsmonopolie op Indonesië. Deze O.I.C. was een vereniging van kooplieden van de Republiek der Verenigde Nederlanden, die de soevereine macht in het Verre Oosten verkreeg.

151

Als gevolg van een beslissing van de Staten-Generaal werd de Bataafse Republiek, die was ontstaan als resultaat van de Franse bezetting, in 1795 rechtstreeks verantwoordelijk voor het bestuur over Indonesië. Hierdoor kwam voor de eerste maal de verantwoordelijkheid voor het bestuur bij de Nederlandse staat te berusten.

Gedurende een korte periode — beginnend in 1811 — was Java door de Engelsen bezet, doch in 1816 werd Java wederom Nederlands bezit.

Het cultuurstelsel

De Nederlandse staatsbemoeyenis verkreeg zijn eerste scherpe en doelbewust op uitbuiting gerichte vorm, toen in 1830 het Cultuurstelsel werd ingesteld onder Gouverneur-Generaal Van den Bosch. Het Cultuurstelsel, dat reeds in het kort beschreven werd in het eerste leerboekje voor de arbeidersbeweging, was een stelsel van dwangcultures. De Javaanse boer in de periode tot 1870 was de uitbuiting in de archipel in het bijzonder gericht op Java — werd gedwongen een groot deel van zijn grond te bebouwen met producten, die het Nederlandse gouvernement voor schreef. Bovendien moest de boer deze producten aan het Nederlandse gouvernement leveren tegen vastgestelde prijzen, waarbij hij op allerlei wijzen werd bedrogen.

De Nederlandse bestuursambtenaren vonden het vanzelfsprekend om zich daarbij ook zoveel mogelijk persoonlijk te verrijken. Omkoperijen en knevelarijen waren aan de orde van de dag. Het meest leed de dorpsbevolking onder hun „bestuur". Behalve door de afdracht van de oogst en de betaling van de grondbelasting, werd de bevolking geplaagd door velerlei soorten belastingen, zoals belasting op de deuren, personele belasting, belasting op het erf, op het aantal buffels, koeien of paarden, een extra belasting van 2.50 per djoeng (vlaktemaat), op het verhuizen, op het

152

Aanvaarden van ambten en op het verhuren van land. Door deze zware lasten verlieten vele boeren hun akkers en zwierven als bedelaars rond of sloten zich aan bij roversbenden.

De gevolgen van het cultuurstelsel waren voor de bevolking catastrofaal. De Indonesische boer, die het grootste deel van zijn grond moest beplanten met tropische, door de Europese markt gewenste producten, kon niet voldoende rijst verbouwen. Dit had schrikbarende hongersnood tot gevolg; honderdduizenden Javanen verloren het leven door gebrek aan voedsel. Van October 1849 tot Maart 1850 stierven alleen al in de omgeving van Semarang 100.000 mannen, vrouwen en kinderen. In Cheribon stierven 60.000 mensen, in Tegal 10.000, in Pekalongan 60.000, in Japara 65.000 en Bagelen 95.000.

Naast de gedwongen verbouw van voorgeschreven tropische producten werd de Indonesische bevolking verplicht allerlei werk te verrichten, zonder dat hiervoor loon werd uitbetaald. Dit werk, zoals de aanleg van wegen; verfraaiing van de tuinen der Nederlandse ambtenaren, het verrichten van diensten voor de feodalen, herendiensten zoals men dit noemt, eiste eveneens tienduizenden slachtoffers.

Het Indonesische volk leed onder een dubbele uitbuiting en onderdrukking, nl. die van de Nederlandse koloniale en van de inheemse feodale onderdrukkers. Het monopolie van de verkoop der dwangcultures van de staat en het monopolie van de opiumhandel waren in handen van de Nederlandse Handel Maatschappij. In 1824 was de Nederlandse Handel Maatschappij opgericht op initiatief van Koning Willem I, die er de voornaamste aandeelhouder van was. Tijdens het Cultuurstelsel vervulden de Nederlandse machthebbers dus eigenlijk de rol van kooplieden en handelaars. Zij kochten en verkochten producten. Indonesië leverde de tropische landbouwproducten als specerijen, koffie, indigo en tabak. Naar

deze producten bestond in de gehele wereld veel vraag en zij vonden gretig aftrek. De Nederlanders zorgden er met hun handelspolitiek wel voor, dat de prijzen van deze producten op hoog peil bleven.

De Nederlandse schatkist was door het conflict met de Belgen (1830—1839) en de onderdrukking van de Java-opstand. (1825—1830) geheel uitgeput geraakt. Het staatsmonopolie heeft tijdens het Cultuurstelsel (1830—1870) echter weer miljoenen opgeleverd. De inkomsten uit het Cultuurstelsel bedroegen in de periode van 1830 tot 1877, 823 miljoen gulden, een bedrag, dat geheel naar de Nederlandse schatkist vloeide. De Nederlandse staat heeft met deze 823 miljoen gulden in de veertig jaar Cultuurstelsel meer uit het Indonesische volk geperst dan de Oost Indische Compagnie gedurende twee eeuwen. (Raffles, Engels Gouverneur-Generaal tijdens de Engelse bezetting, schat de totale winst van de O.I.C. gedurende twee eeuwen op 700 miljoen gulden).

Het Cultuurstelsel, dat op monopolistische wijze de wereld van tropische producten voorzag, moet dan ook worden gezien als het begin van de moderne kolonisatie, d.w.z. de beginfase van de uitplundering van de volkeren van Indonesië op grote schaal. Onder het imperialisme zou deze uitbuiting nog intensiever worden.

Strijd van het particuliere Nederlandse kapitaal

In het eerste leerboekje voor de arbeidersbeweging is reeds vastgesteld, dat zich in Nederland pas laat een modern kapitalistische industrie begon te ontwikkelen. De ontwikkeling van de moderne industrie in Nederland werd geremd door het bezit van Indonesië, waardoor op een voordelige wijze miljoenenwinsten in de zakken van de Nederlandse kapitalisten vloeiden. Want al was tijdens het Cultuurstelsel Koning Willem I de grote profiteur, de Nederlandse han-

delsbourgeoisie profiteerde mee. In haar boek „Kapitaal en Arbeid" zegt Henriëtte Roland Holst: inéénstrengeling van koninklijke financiële met nationale handelsbelangen bleek op den duur voordeliger voor de eerste dan voor de tweeden. Dit uitvloeisel van de „union entre peuple et son roi", 1) heeft de koning geen windeieren gelegd, maar het kapitalisme benadeeld. De regering gebruikte zowel de politieke macht van het door oligarchie getemperd absolutisme, als de economische macht van het geslacht Oranje om het Nederlandse (particuliere) kapitaal uit te sluiten van zijn natuurlijk exploitatiegebied Indië en dit te monopoliseren."

Delen der Nederlandse bourgeoisie deden reeds ver vóór 1870 — het einde van het Cultuurstelsel --- talrijke pogingen het staatsmonopolie te breken en Indonesië open te stellen voor het particuliere kapitaal. De Nederlandse bourgeoisie zag grote mogelijkheden om meer millioenen in eigen zak te laten vloeien. De Nederlandse bourgeoisie omgaf zich met het kleed van het liberalisme en voerde haar strijd tegen het staatsmonopolie onder het mom van strijd tegen de dwang van het Cultuurstelsel voor de Javaanse boer, onder het mom van „vrijheid" voor de Javaanse boer. De politiek van de Nederlandse bourgeoisie betekende echter, dat zij een gedeelte van de Javaanse boeren de vrijheid wilde geven als loonslaven op hâar plantages te komen werken.

Bovendien deed het groeiende kapitalisme in Nederland omstreeks 1870 de vraag naar grondstoffen toenemen.

De Nederlandse bourgeoisie richtte het oog op de Indonesische rijkdom aan grondstoffen. Omstreeks 1850 begonnen de onderzoekingen naar exploitatiemogelijkheden van mineralen. Er werd gezocht naar exploitatiemogelijkheden van tin, steenkool en petro-

1) „Het verbond tussen volk en koning”.

leum. De tinexploitatie op Billiton was reeds sinds tientallen jaren op primitieve wijze aan de gang. In 1852 kreeg de Billitonmaatschappij een voordelige concessie toegewezen en het was wederom een Oranje, nu prins Hendrik 1), die daarbij een rol speelde. In 1899 kwam de Mijnwet tot stand, waarbij de eigendom van in de grond gevonden delfstoffen tot eigendom werd verklaard van de Nederlandse staat ten einde de exploitatie van deze grondstoffen door het Nederlandse kapitaal te waarborgen. Het aantal aanvragen voor een vergunning tot onderzoek en opsporing van mineralen nam reusachtig toe. In 1897 en 1898 werden resp. 3478 en 6137 verzoeken tot een vergunning gedaan.

Het zwaartepunt van de Nederlandse kolonisatie bleef evenwel liggen op de tropische landbouwproductie. Er ontstonden theetuinen, koffieplantages (de koffieplantages werden zelfs door het gouvernement nog als dwangcultures voortgezet tot begin 1900, omdat het zoveel opbracht!) kinatuinen enz. Eén ding bleek duidelijk: de afschaffing van het cultuurstelsel betekende geen verbetering voor de Indonesische bevolking. Zelfs de Regering was genoodzaakt hieraan aandacht te besteden in een uitvoerig rapport, bekend onder de Veelzeggende naam: „Het mindere Welvaarts-Rapport". De Nederlandse machthebbers bleven deze bevolking kleineren, mishandelen en als vee beschouwen. De „koelies" werden als beesten vervoerd, gehuisvest en ... zelfs gebrandmerkt. De minister van koloniën, Fock, had in 1905 de moed het brandmerken te verdedigen met de opmerking ... „het merken gaf geen blijvende brandwonden" .. !!

Expedities — Atjeh-oorlog

Een ander kenmerk van de opkomst van het Neder-

t) Zoon van koning Willem II en medeoprichter van de Billitonmaatschappij.

landse kapitalisme en van de ontwikkeling van het kapitalisme naar het imperialisme, waren de veroveringsoorlogen om de talrijke eilanden rond de evenaar, waaraan aanvankelijk door de Nederlandse uitbuiters weinig aandacht werd geschonken. Het Nederlandse koloniale kapitaal wilde de gehele archipel tot zijn roofdomein maken en de Nederlandse staat, die de koloniale belangengroepen vertegenwoordigt, wenste de gehele archipel aan zijn bestuur te onderwerpen. In 1873 begon de Atjeh-oorlog, die tot 1903 duurde. In deze periode werden vele veldtochten georganiseerd, waarvoor de Nederlandse machthebbers om zich te rechtvaardigen de meest onbenullige of gefingeerde aanleidingen zochten.

De Atjeh-oorlog was in die periode het meest gruwelijke voorbeeld van het werkelijke karakter van de Nederlandse koloniale expansie-politiek. Deze politiek was een politiek van moord, roof, omkoperij, bedrog . . .

De Nederlandse regering, die verantwoording schuldig was aan het Nederlandse parlement, lapte de critische stemmen over de wrede Atjeh-oorlog eenvoudig aan zijn laars.

De wreedheid in Atjeh ging zover, dat de koloniale soldaten een rijksdaalder ontvingen voor elk hoofd van een tegenstander, dat zij hadden afgeslagen. Dit leidde tot het vermoorden van vrouwen en kinderen. Alleen al in de periode, dat de beruchte Van Heutsz de acties leidde (1898—1903), vielen er 20.600 doden. Slechts met grote moeite slaagden de Nederlandse koloniale erin de bevolking van Atjeh te onderwerpen.

De Atjeh-oorlog was een kostbare geschiedenis. Hoewel de bedragen angstvallig geheim werden gehouden, worden de uitgaven op een minimum van 400 miljoen gulden geschat. De kosten van de Atjeh oorlog werden geheel op de schouders van de Indonesiërs afgewenteld.

Na het einde van de Atjeh-oorlog trad in de gehele archipel een kort tijdperk van betrekkelijke rust in. Deze rust werd echter verkregen door een wrede onderdrukking van zelfs het geringste spoortje ontevredenheid of Indonesisch nationaal bewustzijn.

Het Nederlandse imperialisme in Indonesië begon zich grootscheeps te ontwikkelen. Naast de feodale en achterlijke toestanden op het platteland en in de steden, naast de achterlijke methoden van landbouw, ontwikkelde zich de kapitalistische uitbuiting met moderne centra.

Kolonisatie van Indonesië tijdens het imperialisme

Tijdens de opkomst van het Nederlandse imperialisme en de toenemende productie van tropische producten, ontstond voor het Nederlandse kapitaal de noodzaak middelen te zoeken om deze waren zo economisch mogelijk te verschepen. Zo ontstonden wegen, moderne havens en dergelijke. De modernisering concentreerde zich in het bijzonder in de havens. Spoor-, tram- en autowegen werden slechts aangelegd, voor zover dit van belang was voor het transporteren van koloniale waren (zoals koffie, kapok, suiker, enz.) naar de havens of voor het met militaire macht controleren en handhaven van de koloniale „orde”. Het openleggen van de buitengewesten schiep de noodzaak van verkeer tussen de eilanden onderling. De Koninklijke Paketvaart Mij. (K.P.M.) ging deze verbindingen onderhouden. Het luchtvaartverkeer en de draadloze telegrafie verbeterden de verbindingen met Nederland en met andere landen van de wereld.

Het aanleggen van spoorwegen schijnt een eenvoudige, natuurlijke, democratische, culturele, beschavende onderneming te zijn; dat is het in de ogen

van de burgerlijke professoren, die betaald worden om de kapitalistische maatschappij mooi te praten in de ogen van kleinburgerlijke filisters. In werkelijkheid hebben de kapitalistische draden, die deze ondernemingen duizendvoudig samenknopen met de particuliere eigendom van de productiemiddelen in het algemeen, dit aanleggen gemaakt tot een werktuig ter onderdrukking van een milliard mensen (de koloniën plus de half-koloniën), d.w.z. méér dan de helft van de bevolking van de gehele wereld in de afhankelijke landen en van de loonslaven van het kapitalisme in de „beschaafde” landen ...

(Lenin in het voorwoord van „Het imperialisme als hoogste stadium van het kapitalisme”, 26 April 1917.) 1)

Ondanks de ontwikkeling van moderne centra is Indonesië een landbouwkolonie gebleven.. Het land levert producten van hoge waarde voor de wereldmarkt. Dit blijkt uit de vooroorlogse percentages van 1939 die een beeld geven van de deelname aan de wereldproductie: palmolie 24 %, copra 31,2 %, rubber 34,9 %, tin 18,5 %, thee 17 %, kinine 90 %, petroleum 4 %, klapperproducten 29 9/0, kapok 64 %, peper 85 %, suiker 4 %.

Ondanks de geweldige natuurlijke rijkdommen, waarover Indonesië beschikt, is de ontwikkeling van Indonesië door het Nederlandse imperialisme tegengehouden. Het bouwde slechts fabrieken om een grotere duurzaamheid aan de geogste tropische producten te geven, met het oog op het vervoer. De verdere bewerking van deze grondstoffen en de fabricage van eindproducten geschiedde in Nederland en andere landen. De tin bijvoorbeeld werd in Arnhem verwerkt. In Nederland waren de sigarenmakerijen en cigarettfabrieken, in Amsterdam hadden de tabaks-

1) Uitg. Pegasus 1946, 3e druk.

veilingen plaats. Ook was er geen verwerkende rubber-industrie in Indonesië.

Indonesië gold voor het Nederlandse imperialisme slechts als een koloniaal uitbuitingsobject en voor winstgevendende kapitaalbeleggingen en afzetgebied van industriële producten.

De „opendeur“-politiek van het Nederlandse imperialisme

In het tweede leerboekje voor de arbeidersbeweging is reeds uiteengezet, dat de hoogste vorm van het kapitalisme — het imperialisme — o.a. gekenmerkt wordt door de samensmelting van het bankkapitaal met het industriekapitaal. Uit deze samensmelting ontstaat het financierskapitaal. Het Nederlands imperialisme heeft deze ontwikkeling uiteraard eveneens doorgemaakt en ook in Indonesië uiteraard ziet men toenemende macht van het bankkapitaal. De banken, die zich met de financiering in de koloniën bezighouden, ontstonden in het bijzonder in de jaren 1860-1880. Aanvankelijk gaven zij alleen leningen, doch zij gingen zich meer en meer met het beheer der ondernemingen bemoeien. Zij gingen ondernemingen controleren en werden tenslotte eigenaars. Een voorbeeld van deze dubbele functie, geldschieter-ondernemer, is vooral de Nederlandse Handel Maatschappij.

In het tweede leerboekje voor de arbeidersbeweging werd ook reeds met voorbeelden aangetoond hoe de belangrijkste functies van de grote trusts binnen een enge kring van Nederlandse imperialisten meest door familiebanden verbonden - beperkt bleven. Al deze trusts zijn verweven met het koloniale kapitaal.

Het Nederlandse imperialisme was en is echter militair zwak, mede omdat het niet op de massa van de Indonesische bevolking kon steunen. Deze zwakte

Leidde ertoe, dat het Nederlandse imperialisme de imperialisten van Engeland, Amerika en Japan en andere staten niet kon weren bij de uitbuiting van het Indonesische volk. Vóóral het Engelse imperialisme dwong de Nederlandse machthebbers tot deze „opendeur-politiek”. Met deze politiek schiep het Nederlandse imperialisme de mogelijkheid voor de kapitalisten van andere landen in Indonesië te investeren. Deze kapitalisten hebben van die mogelijkheid gretig gebruik gemaakt. Vóóral de Engelse en Amerikaanse beleggingen beliepen reeds voor de tweede wereldoorlog aanzienlijke bedragen. Met deze opendeur-politiek slaagde het Nederlandse imperialisme erin, de tegengestelde belangengroepen tegen elkaar uit te spelen.

Tengevolge van de gewijzigde verhoudingen in de machtsposities in de wereld na de tweede wereldoorlog, welke eindigde met een overwinning op het Duitse en Japanse fascisme, de vestiging van een reeks Volksdemocratische Staten in Oost-Europa, de overwinning van de bevrijdingsstrijd in China en de zich ontplooiende bevrijdingsbeweging in Viet-Nam, Malakka, Birma en andere landen, kregen ook de Nederlandse imperialisten de rekening voor de eeuwenlange koloniale onderdrukking door het Indonesische volk gepresenteerd.

161
VRAGEN

- a. Wat was het kenmerk van de koloniale uitbuiting onder het Cultuurstelsel?
- b. Wanneer werd het Cultuurstelsel afgeschaft en om welke reden?
- c. Waarom voerde het Nederlandse Imperialisme een opendeur-politiek?

Hoofdstuk II

DE VRIJHEIDSTRADITIËS VAN HET INDONESISCHE VOLK

De Java-opstand

Het Indonesische volk kent in zijn geschiedenis grote vrijheidstradities. Talrijk zijn de boerenopstanden en de vrijheidsbewegingen tegen het Nederlandse koloniale gezag.

Een van de voornaamste en grootste opstanden in het verleden was de opstand onder leiding van Pangeran Diponegoro, een Javaanse vorst. Deze opstand staat in de geschiedenis bekend als de Java-oorlog, die duurde van 1825 tot 1830. Toen de Nederlandse staat rechtstreeks het beheer over Indonesië op zich had genomen, gebruikte hij zijn macht om zoveel mogelijk winst te trekken uit dit land om zijn uitgeputte schatkist aan te vullen. Als gevolg van de erbarmelijke uitbuiting heerste er niet alleen grote ontevredenheid onder de brede massa's van de boeren en uitgebuitenen, maar ook in de kringen van de feodale adel en hoofden. De inheemse vorsten en hoofden waren gebelgd over het steeds verder opdringen van de macht der Nederlands-Indische regering, die hen wel gebruikte bij de uitoefening van haar macht, maar tegelijkertijd ook de rechten en de winsten van de vorsten beknotte. De Nederlands-Indische regering verbood hun b.v. het verhuren van gronden in erfpacht aan particulieren, i.c. Europese ondernemers en Chinezen. De Nederlandse regering vreesde de concurrentie van het particuliere kapitaal.

Hierdoor ondervonden de vorsten en hoofden een beperking van een groot deel van hun inkomen. Hun positie werd teruggedrongen tot bezoldigde bestuursambtenaren van het Nederlands-Indische gouvernement. Diponegoro was één van de Javaanse prinses, die zich fel hiertegen verzette. De Resident van Djokjakarta heeft herhaaldelijk getracht hem om te kopen met beloften, teneinde hem van het opstandige volk af te houden. Toen hij zich verzette tegen het aanleggen van een weg door zijn leengoed, stuurde het gouvernement troepen om hem te arresteren. De Java-oorlog begon. Zijn troepen, bestaande uit vrijscharen van berooide boeren, die door het land trokken, de z.g. „penumpangs”, de van huis en hof verdrevenen, strede met lansen en krissen vijf jaren tegen de modern bewapende Nederlandse troepen, die menige nederlaag moesten incasseren. De vrijscharen volgden een tactiek, die erop gericht was grote veldslagen te vermijden. Diponegoro zelf leidde de gevechten in de voorste gelederen. De Nederlandse regering was gedwongen haar troepen aan te vullen met contingenten uit Menado en Ambon, omdat zij uit de bevolking van Java niemand krijgen kon. Deze was niet betrouwbaar voor het Nederlandse leger, getuige de herhaalde boerenopstanden in Banten, de Preanger en Cheribon. De adel liet zich echter door het Nederlandse gouvernement verdelen doordat een deel zich voor grond en geld liet omkopen. Tenslotte liep ook Diponegoro's voornaamste bevelhebber, de 18-jarige Sentot naar de vijand over. Diponegoro werd met schending van een belofte tot vrijgeleide voor een bespreking, gevangen genomen door Generaal De Kock en verbannen naar Menado. Hij bleef tot zijn dood onverzettelijk en onomkoopbaar. Zijn nagedachtenis leeft onder de Indonesische bevolking voort als een lichtend voorbeeld van verzet tegen de koloniale onderdrukking. Ook na het neerslaan van

de Java-opstand duurde het verzet tegen de koloniale overheersing voort.

Het ontstaan van, de burgerlijke nationale organisaties Budi-Utomo (Het schone streven)

De Budi-Utomo werd op 20 Mei 1908 in Batavia door leerlingen van de artsenschool opgericht op Javaansnationale grondslag. Zij wilde een voorloper zijn van een Algemene Javase Bond, die zou streven naar „een meer harmonische ontwikkeling van land en volk van Nederlands-Indië". De Budi-Utomo wilde dit bereiken „naar mate harer krachten" en „alle geoorloofde middelen aanwenden om aan gelijk gerichte pogingen van anderen steun te verlenen."

Zij wijdde haar aandacht aan de belangen van het onderwijs, het bevorderen van de landbouw, veeteelt en handel, herleving van de inheemse kunsten en wetenschappen, het hooghouden van de algemeen menselijke idealen en aan al wat strekken kon tot de verzekering van een waardig volksbestaan.

Hoewel de vereniging nooit meer dan 2.000 leden telde en zij de strijd voor onafhankelijkheid van Indonesië niet in haar banieren had geschreven, was de oprichting van de Budi-Utomo voor de vrijheidsstrijd van het Indonesische volk van grote betekenis. Zij was de eerste vorm van moderne organisatie, waarin de nationale krachten zich konden verenigen.

Spoedig openbaarden zich twee stromingen in de vereniging. Eén, welke alleen de bevordering van het onderwijs voorstond en een linkse groep, onder leiding van Dr. Tjipto Mangukusumo, die zich wilde oriënteren op de belangen van de massa van het volk.

De invloed van deze linkse groep werd zo groot, dat de regenten, die lid waren van de Budi-Utomo, zich afscheidden en een eigen regentenvereniging, Sedyo Mulio, oprichtten.

Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog werd door het Hoofdbestuur van de Budi-Utomo voorgesteld een loyaliteitsverklaring ten gunste van Nederland af te leggen. Dit voorstel werd aangenomen tegen de wil van een grote minderheid, die van mening was, dat het volk niets te maken wilde hebben met de moeilijkheden van de Nederlandse regering. Toen het Nederlands-Indische gouvernement de wenselijkheid opperde een inheemse militie op te richten, wilde de Budi-Utomo daar wel medewerken, maar onder bepaalde voorwaarden. De radicalisatie onder alle lagen van de bevolking nam in zulk een mate toe, dat de regent van Serang, lid van de regentenbond, Sedyo Mulio, de volgende voorwaarden opstelde voor het vormen van een inheemse militie:

Een inheemse militie zonder kazernering;
Instelling van een volksvertegenwoordiging met adviserende stem en met het recht van enquête en interpellatie;
Invoering van dorps- en regentschapsraden;
Hoewel dit in onze ogen gematigde voorwaarden zijn, waren zij voor Indonesië, waar voor het Indonesische volk recht noch wet heerste, uitingen van toenemende radicalisering van de massa's.

In 1917 werd de wet op de instelling van een volksraad van kracht. De Budi-Utomo had inmiddels een nieuwe organisatie naast zich zien ontstaan, de Sarekat Islam (Islamietische Vereniging), die haar spoedig over het hoofd groeide.

Sarekat Islam

De Sarekat Islam werd in 1912 te Surakarta opgericht onder de naam Sarekat Dagang Islam (Islamietische Handelsvereniging). Zij was oorspronkelijk opgericht door Indonesische middenstanders en had het

karakter van een. belangenorganisatie, gericht tegen de Chinezen, die de tussenhandel beheersten.

De doelstelling werd echter verruimd en ook de naam werd veranderd in Sarekat Islam. In de aanvang werd het doel omschreven als volgt:

1. Te bevorderen, dat de leden als broeders met elkaar omgaan.
2. Bevordering van eensgezindheid en wederkerig dienstbetoon onder alle Mohammedanen.
3. Met alle wettige en geoorloofde middelen te trachten het volk op te heffen, teneinde tot bloei, welvaart en grootheid van het land te geraken.

De Sarekat Islam verkreeg grote invloed onder de volksmassa's. Zij bemoeide zich niet alleen met de belangen van de middenstand, maar ook met loonkwesties, grondhuurregelingen, de toestanden in de particuliere landerijen, machtsmisbruik van Hoofden etc. Zij was de eerste moderne organisatie met een massale aanhang'. Op haar hoogtepunt had zij ruim 3 miljoen leden. In de Sarekat Islam behoorden vele communisten tot de activisten. Zij waren de revolutionaire kern van de organisatie.

Onder invloed van de October-revolutie, de revolutionaire beweging in China en de acties van de Nederlandse arbeiders, werden de Indonesische boerenmassa's en arbeiders steeds meer gerevolutionneerd. In de Sarekat Islam ontstond een linker- en rechtervleugel. De linkse groep, onder leiding van de communisten, stelde zich verdere doeleinden in de strijd voor onafhankelijkheid. De rechtse groep wilde het lidmaatschap van de Sarekat Islam onverenigbaar verklaren met de inmiddels opgerichte P.K.I. Dit alles eindigde met het uittreden van de communisten en hun aanhang. uit de Sarekat Islam, waardoor de revolutionaire kern uit de organisatie verdween, hetgeen tot haar verval leidde.

De overwinning van de Russische October-revolutie bracht in alle koloniale landen, ook in Indonesië,

een opleving van de Nationale Beweging teweeg. Dit kwam niet alleen tot uiting in grotere activiteit van de bestaande nationale organisaties, maar ook in een streven naar nationale eenheid en samenwerking en het ontstaan van talrijke organisaties over de gehele archipel. Hoe belangrijk dit verschijnsel ook is, het is in dit boekje onmogelijk er meer aandacht aan te wijden. Van groot belang was in deze ook het ontstaan van vakorganisaties, als die van de spoorwegarbeiders, de havenarbeiders, de fabrieksarbeiders, de typografen, e.a. die onder moeilijke omstandigheden met succes belangrijke stakingen wisten door te voeren.

Elke vorm van vereniging of organisatie, ook al streefde zij slechts gematigde doelstellingen na, was in deze periode van de koloniale geschiedenis van de grootste betekenis, omdat zij de weg effende tot nationale bewustwording van het Indonesische volk, waaruit tenslotte de P.K.I. en de machtige vakorganisaties zijn geboren.

De rol van de P.I.D.

(De Politieke Inlichtingendienst van het Nederlandse gezag).

Hoe bang de koloniale gezaghebbers zelfs voor zulke gematigde organisaties zijn, bewijst wel het feit, dat het Nederlandse imperialisme, en dit geldt tot op de dag van vandaag, het niet buiten zijn spionagedienste kan stellen.

Behalve op de bajonetten steunde het koloniale gezag op spionage in de organisaties van het Indonesische volk.

Elke vergadering (ook besloeten vergaderingen) moest bijgewoond worden door een agent van de P.I.D., die staande de vergadering de sprekers of voordrachtskunstenaars interrompeerde met de woorden:

„deze zin wordt niet toegelaten” of U moet zich „matigen”,
Waarna de spreker zijn zin veranderde. Ook werden vergaderingen oplast van zulke potentatjes gesloten of niet toegestaan. De koloniale „cultuur”- dragers wilden elke geestelijke verheffing van de Indonesiërs verhinderen. Alle bladen en geschriften waren aan een scherpe censuur onderworpen. Dit maakte, dat vooruitstrevende gedachten slechts met moeite konden doordringen. Elk democratisch recht ontbrak. Organisaties werden herhaaldelijk verboden en door scherpe terreur tegen leiders en leden uit elkaar geslagen, maar even zo vaak werden ook weer nieuwe opgericht. De P.I.D. maakte gebruik van provocaties om de Indonesische organisaties, zodra zij enige invloed kregen, op te rollen.

De opstand van 1926-1927.

De overwinning van de Russische Octoberrevolutie werkte revolutionerend op de volkeren van geheel Azië. De volkeren uit de koloniale en afhankelijke landen zagen voor het eerst een uitweg uit ellende en onderdrukking. De opstand van 1926-1927 in Indonesië, waarbij grote delen van het Indonesische volk in verzet kwamen tegen de Nederlandse overheersing, moet dan ook historisch gezien worden als een opleving van de revolutionaire ontwikkeling die onder invloed van de overwinning der Russische Revolutie, in Indonesië was begonnen. De opstand droeg het karakter van een elementair volksverzet. Tengevolge van honger, ellende, belastingdruk en vernederingen giste het reeds lange tijd onder de volksmassa's. In de periode die aan de opstand vooraf

ging, vonden tal van stakingen en acties plaats.

Welke was de rol die de PKI in die tijd vervulde? De PKI was een jonge partij, aangesloten bij de Communistische Internationale, maar dat betekende nog niet dat zij de Marxistische theorie en tactiek beheerste.

Integendeel, zoals bij de meeste aangesloten secties van de Communistische Internationale het geval was in die tijd, overheersten de links-radicalistische opvattingen welke door Lenin als een „kinderziekte“ van het communisme en een aan het Leninisme vijandige stroming werden gekarakteriseerd.

Verscheidenen van de voornaamste leiders van de PKI waren uit de Sarekat Islam afkomstig en hadden geen politieke ervaring. Dit blijkt uit het feit dat zij in 1925 de leuze opstelden Sowjets te vormen. De PKI had dus geen juist inzicht in de objectieve situatie waarin Indonesië zich bevond.

Zij nam koers op om de „opstand te laten uitbreken“.

In de PKI wroetten trotskistische elementen en één van de voornaamste leiders van de PKI was de later openlijke trotskist Tan Malakka.

De partij was derhalve nog niet de stevig georganiseerde voorhoede van de Indonesische arbeidersklasse.

Vérder had de PKI onvoldoende invloed onder en verbinding met de boerenmassa's. Dit was mede een gevolg van de opvatting dat de boeren één reactionnaire massa zouden zijn; het boerenvraagstuk werd dus door de PKI onderschat. Zonder de actieve deelname van de boerenmassa's is het echter onmogelijk in een feodaal-koloniaal land de revolutie tot de overwinning te leiden. Ook was het Nederlandse imperialisme nog een te sterke tegenstander in die tijd. De voorwaarden voor het veroveren van de macht waren in 1926 in Indonesië niet aanwezig:

Volgens het marxistisch-leninistisch inzicht zou de

PKI het revolutionaire ongeduld van zichzelf en van de massa's hebben moeten bedwingen en de revolutionaire actie in zulke vormen hebben moeten voeren, als in de situatie van dat moment (met kans op succes) geboden was om de bodem voor te bereiden voor hogere strijdvormen. Zij had niet mogen overgaan tot de hoogste vorm van strijd, de gewapende opstand, en moeten doorwerken aan het scheppen van de voorwaarden hiervoor.

In overeenstemming hiermede stelde de Communistische Internationale in haar resoluties voor Indonesië als taak: de brede massa's van het volk te winnen en in strijd te brengen voor concrete eisen, om tot organisatie van de arbeiders en boerenmassa's te komen.

In deze strijd was het noodzakelijk geweest, de partij, de vakverenigingen en de boerenorganisatie op bouwen, te versterken, en te stalen, totdat de voorwaarden voor de stormloop om de macht van het Nederlandse imperialisme te vernietigen, rijp waren. Derhalve had de tactiek van de PKI moeten zijn, haar rijen op te stellen en te formeren en te voorkomen dat de revolutionaire voorhoede, de leider van de revolutie, vernietigd werd. Over het vraagstuk van de opstand was ook verschil van mening in het Centraal Comité van de PKI. Men besloot in elk geval met de opstand te wachten tot de terugkomst van Muso, die als vakverenigingsfunctionaris deel uitmaakte van het Centraal Comité en zich destijds op reis bevond.

Ondanks dit besluit werd echter toch het sein tot de opstand gegeven.

Op 12 en 13 November 1926 brak de gewapende opstand uit in Bantam, West-Java. Dit was een hoogtepunt van een reeds enige tijd groeiende opstandige beweging onder de boeren. De boeren sneden de telefoonlijnen door, vielen politieposten aan en vernielden gedeelten van spoorlijnen en bruggen. Op de

wegen brachten zij boomversperringen aan. In groepen van dozijnen tot honderd man, gewapend met krissen, vielen zij de verblijfplaatsen aan van de regeringsambtenaren.

De politie werd de beweging spoedig meester en op 14 November waren reeds 400 mensen gearresteerd.

Terwijl in Batavia de opstand in enkele dagen kon worden onderdrukt, duurde dit in Bantam bijna een maand, waarbij hardnekkig weerstand aan de politie en troepen werd geboden, ondanks het ontbreken van vuurwapenen. Hele dorpen hadden zich bij de opstand aangesloten.

Ook in de Preanger en in Midden-Java, Surakarta, hadden dergelijke acties plaats.

Nadat de opstand op Java reeds geheel onderdrukt was, brak zij uit op West-Sumatra te Sawah Lunto, het hoofdkwartier van de Ombilin-kolenvelden en Silungkan. Locale verzetsbewegingen duurden voort tot in Februari en Maart.

Tijdens het verzet verwierven de communisten zich legendarische roem. Zij toonden een ongeëvenaarde onverschrokkenheid en standvastigheid. Hun moed en onbaatzuchtigheid inspireert tot op de dag van vandaag het Indonesische volk in zijn strijd voor zijn onafhankelijkheid.

Delen van de nationale bourgeoisie die aanvankelijk de anti-imperialistische beweging ondersteunden, keerden zich van de opstandigen af, en haastten zich haar trouw aan de regering te bewijzen.

Verscherpte terreur.

Nadat de Nederlandse imperialisten hun verwarring hadden overwonnen, begonnen zij een woedende terreur tegen de Indonesische vrijheidsstrijders met het doel hun organisaties uiteen te slaan en hen van hun voorhoede, de communistische partij van Indonesië te beroven.

De Nederlands-Indische Regering onderdrukte het gewapend verzet met bloedige terreur. Op Sumatra moordde en doodde de majoor Rhemrev en verwierf zich een beruchte naam. (Zie ook blz. 200.)

Als openbaar aanklager bij de vervolging van de revolutionairen trad Mr. Vonk op, later 2de Kamerlid voor de VVD in Nederland. Er werden doodvonnissen geveld en met verfijnd sadisme ten uitvoer gebracht. Ziehier wat de „Preangerbode“ schreef:

„Vrijdag 9 September, in de vooravond, toen het donker begon te worden, ving Bapa Tere, de beul uit Batavia, met zijn knecht aan, het schavot op te stellen.

Dat geschiedde op het binnenplein der vrij bescheiden gevangenis.

De opgesloten, ook de drie ter dood veroordeelden, hadden er het volle gezicht op“ (!)

De terdoodveroordeelden bleven echter beheerst.

Nu gingen de cellen open en traden de gerechtsdienaren naar voren om het drietal de boeien aan te doen. „Blijf maar op je plaats, we komen zelf wel“, hoorde men een der ter dood veroordeelden zeggen . . . Met opgerichte hoofden, zonder aarzeling, begaven de drie mannen zich naar het schavot, beklommen het trapje en toonden zich onbewogen. De beul verrichtte de eerste werkzaamheden. Toen was het, dat Hasanbakri, gevolgd door Egon, in het Maleis zijn familie gedacht: „Leeft gelukkig, vader, moeder en kind!“

En aan deze zegenbede knoopte Hasanbakri den uitroep vast:

„Hiduplah Kommunis“ „Leve het communisme!“ die hij nog eens herhaalde. Toen viel het luik en week van alle drie het bewustzijn“ ..

Digul

De terreur van het Nederlandse imperialisme uitte zich evenzeer in massale arrestaties. Links en rechts werden Indonesiërs gevangen genomen. Niet slechts degenen, die bij het gewapend verzet betrokken waren geweest, doch ieder, die zich kritiek tegen het Nederlandse kolonialisme veroorloofde.

In een korte spanne tijds werden 13.000 personen in de gevangenis geworpen. Later werden hiervan 4500 tot vrijheidsstraffen veroordeeld. Velen, tegen wie geen enkele beschuldiging kon worden ingebracht, werden als „onbetrouwbaar“, zonder enige vorm van proces naar Boven-Digul op Nieuw Guinea verbannen. Boven-Digul was een onherbergzaam oord, temidden van moerassen en wildernis. Velen stierven aan de zwartwaterkoorts. De „onverzoenlijken werden nog verder landinwaarts gezonden, naar Tanah Merah.

Nog voor de beruchte concentratiekampen van Hitler, had de Nederlandse koloniale terreur dus reeds concentratiekampen ingesteld.

De overlevenden van Boven-Digul, waaronder de inmiddels overleden Sardjono, voormalig voorzitter van de PKI, keerden pas in 1945 in vrijheid op Java terug. Het grootste deel van hen kon echter niet meer aan het actieve politieke leven deelnemen, omdat hun gezondheid in het malariakamp te zeer geleden had.

Houding van de Indische sociaal democratie t.o.z. van de terreur.

In het orgaan van de Indische sociaal democratie werd op 29 December 1926 geschreven:

„Toch kan deze deportatie op grote schaal, waaraan niet slechts de verzetslieden onderhevig schijnen te zijn, maar ook vele der in de politionele

bescheiden als communist geregistreerden in Semarang, Surabaya en andere centra, die hoewel hun niets kan worden ten laste gelegd, wat op deelname aan de verzetsbeweging lijkt, toch maar „op voorschot” zijn gearresteerd, zijn bate in de toekomst nog best afwerpen.

Met de eliminatie uit Java van voor het verzet meest gepredisponeerden voor Nieuw Guinea's exploratie als toekomstig beschavingscentrum, snijdt het mes aan twee kanten, en wie weet zal menige NieuwGuineasche cultuuronderneming de geschiedenis nog eens zegenen om de door haar gekozen loop ...

Ook de Indische specialist van de Sociaal Democratie, Stokvis, ondersteunde de terreur onder leiding van de Gouverneur Generaal en prees „de kracht en beheersing” van de G.G.

„Maar de strafwet moet ook nog meespreken en dan zullen doodvonnissen wel niet uitblijven: heel de wraakzuchtige behoudpers schreeuwt er om en zelfs de afgetreden Procureur Generaal wekte tegenover een krantenman tot doodstraf op grote schaal op. Zo is de stemming hier. En dan komt de landvoogd voor de moeilijke beslissing bij de bekrachtiging te staan. Moge hij althans voor anderen dan de moordenaars van deze furie, de kracht tot gratie vinden .. .”

Hij keurde dus goed dat een deel van de arrestanten opgehangen werd. Het partijbestuur van de SDAP keurde de opstand af (zie ook hoofdstuk IV over de rol van de Sociaal Democratie) en bracht het niet verder dan op 8 Januari 1927 een telegram te zenden aan de Gouverneur Generaal met het verzoek, dat „de doodvonnissen tegen de opstandelingen uitgesproken, niet ten uitvoer worden gelegd” . .

De Indonesische verzetsstrijders konden alleen rekenen op de solidariteitsacties van de klasse in Nederland onder leiding van de C.P.H.

Gerakan Rakjat Indonesia

Na de opstand van 1926/'27 werd de Indonesische Communistische Partij (P.K.I.), die verboden was, op scherpe wijze vervolgd.

De partij leed dusdanige verliezen aan kaders, dat het niet mogelijk was haar krachten direct in de illegaliteit te verzamelen en te hergroeperen. De onderdrukking gold niet alleen de P.K.I., maar de gehele nationale beweging. Er trad een periode van neergang in, die lange jaren duurde.

Op initiatief van Muso, die in 1936 terugkeerde, werd de basis gelegd voor een nieuwe legale organisatie, de Gerakan Rakjat Indonesia (Indonesische Volksbeweging), waarvan Amir Sjarifuddin de leider werd. De oprichting van deze partij was een poging van de P.K.I. om een legale anti-fascistische beweging te ontwikkelen. De doelstelling was duidelijk gericht tegen het opdringende Japans-fascistische gevaar. De partij stelde zich ten doel:

„De partij streeft naar een structuur in Indonesië, die gebaseerd is op politieke, economische en sociale vrijheid. Dit doel wordt bereikt door „de opvoeding van het volk tot een politiek, economisch en sociaal bewust volk. De Gerindo is „van mening, dat alleen de vrijheid alle goede „levensuitingen van het volk kan doen op „bloeien.“

Het program van actie bevatte o.a.:

1. Het bestrijden van alle stromingen, die de democratie trachten te vernietigen.
2. Het propageren van de Gerindo in het buitenland.
3. Oprichting van vertegenwoordigende raden, die verantwoording schuldig zijn aan het volk.
4. Direct en algemeen kiesrecht.
5. Democratisch grondrechten:

vrijheid van meningsuiting,
recht van vereniging en vergadering,
persvrijheid,
vrijheid van persoon, afschaffing van de exorbitante rechten (d.i. het recht van de gouverneur-generaal om zonder vorm van proces iemand gevangen te zetten of verbannen.)

De oprichting van de Gerindo had een grote opleving in de nationale beweging tot gevolg en versterkte het streven naar eenheid en samenwerking, dat een hoogtepunt vond in de totstandkoming van het Indonesische Volkscongres in 1939 te Djakarta, onder de hoofdleuze:

„Een parlement voor Indonesië”

De Gerindo ondersteunde de strijd van de vakorganisaties voor verbetering van de levensvoorwaarden. Zij deed pogingen om een vakorganisatie op te richten onder de werkers in de petroleumindustrie, hetgeen door de Nederlandse regering verboden werd. De P.I.D. voerde een geduchte strijd tegen de Gerindo. Zij woonde de leden- en bestuursvergaderingen bij. Zij verbood een lid van de Gerindo, Djoni, voor een half jaar het bijwonen van vergaderingen.

Solidariteit met de anti-imperialistische strijd in het buitenland mocht niet geuit worden, evenmin als sympathie met de strijd van China tegen Japan, welke in 1937 was aangevangen. Niettemin schreef Amir Sjarifuddin in Maart 1938 in het weekblad „Sin Tit Po”:

„Maar mijn sympathie gaat uit naar het Chinese volk, zelfs al zouden geleerde vertogen gehouden worden met de bedoeling Japan's agressie in China goed te praten. Die sympathie gaat gepaard met een overtuiging, dat uit deze gigantische strijd het Chinese volk, niet de min of meer op de voorgrond gebrachte leiders die

iedere week zich laten interviewen-, als volk herboren zal worden. Het is meermalen betoogd, dat Japan thans strijdt tegen het volk van China als geheel. Moge het dan waar zijn, dat ook in deze strijd, gelijk meermalen in de wereldgeschiedenis, een volk het wint van een leger.”

De Gerindo steunde eveneens de Petitie-Sutardjo, een petitie van de Volksraad, zo genoemd naar de initiatiefnemer, het lid van de Volksraad, Sutardjo, gericht aan de Staten-Generaal van Nederland met het verzoek een conferentie bijeen te roepen van vertegenwoordigers van Indonesië en Nederland, teneinde te beraadslagen over de invoering van staatkundige hervormingen. Deze petitie werd ook door de C.P.N. gesteund.

Op het tweede congres van de Gerindo in Mei 1939 telde deze beweging reeds 73 afdelingen over geheel Indonesië.

In het dagblad „Pemandangan" van 14 September 1939 komt in een verslag van een openbare vergadering het standpunt van de Gerindo voor t.o.v. de uitgebroken tweede wereldoorlog:

„De Gerindo heeft op het ogenblik gemeenschappelijke belangen met de burgerlijke partijen, maar de Gerindo heeft volksidealen en een volksideologie. De grote botsing in de wereld wordt niet veroorzaakt door tegenstellingen van volkeren onderling of van Azië en het Westen, maar deze wordt veroorzaakt door de tegenstelling tussen democratie en fascisme. De Gerindo moet de invloed van het fascisme, dat in Indonesië tracht binnen te dringen, tegenhouden.”

De Gerindo was de enige organisatie in Indonesië, die in het aangezicht van het fascistische oorlogsgevaar duidelijk stelling nam tegen Japan en pogingen deed de nationale krachten hiertegen te verzamelen,

178

In tegenstelling tot Hatta en andere leiders, die reeds lang tot de Japans georiënteerde nationale groepen behoorden en tijdens de Japanse bezetting van Indonesië tot de regelrechte steunpilaren van de Keizer van Dai Nippon (Groot Japan) werden.

VRAGEN

Welke vrijheidstradities heeft het Indonesische volk?

Welke betekenis had de Russische October-revolutie voor Indonesië?

Wat was voor Indonesië de juiste stellingname tegenover het opdringende Japanse fascisme?

Hoofdstuk III

DE REPUBLIEK INDONESIA

Het ontstaan van de Republiek Indonesia

Het Indonesische volk verkreeg de mogelijkheid om de Republiek Indonesia uit te roepen, toen het Japanse fascisme onder de mokerslagen van de zegevierende Sowjet-legers ineenstortte.

De vrijheidsdrang van de Indonesische massa's, die onder ruim 3 eeuwen Nederlandse koloniale heerschappij nooit was uitgedoofd en die tijdens de Japanse bezetting nog krachtiger groeide, brak zich baan. De Indonesische arbeiders en boeren, aangewakkerd door het voorbeeld van tal van landen in Europa, die bevrijd werden door de Sowjet-legers en daardoor hun lot in eigen handen konden nemen, en geïnspireerd door de machtige vrijheidsstrijd van de Chinezen, begrepen hun historische mogelijkheden. Behalve de verslagen Japanse legers waren er geen andere militairen aanwezig. De Indonesische massa's, met de jeugd voorop, dwongen Sukarno en Hatta de Republiek Indonesia te proclameren. Dit gebeurde op 17 Augustus 1945.

Na het uitroepen van de Republiek droeg de Engelse admiraal Lord Mountbatten de Japanners op de „orde en rust" te handhaven, dat wil zeggen de vrijheidsbeweging in toom te houden en voor de imperialisten te redden wat er te redden viel. De Indonesische jeugd verdedigde vanaf de eerste dag de jonge republiek met de wapens, die waren buitge-

maakt op de Japanners, eerst tegen de Japanners, later tegen de Engelsen en in de twee koloniale oorlogen tegen de Nederlandse imperialisten. Deze strijd heeft vele bloedige offers gekost. Maar ondanks alle militaire pogingen om de Republiek te vernietigen, is het de imperialisten niet gelukt.

De Nederlandse imperialisten, gesteund door Amerikaanse en Engelse raadgevers, gingen naar andere methoden zoeken om hun verloren posities te heroveren. Zij grepen naar een oude, beruchte methode om met behulp van inheemse handlangers langs de lange weg van „vreedzame onderhandelingen“, intriges en provocaties, voor de imperialisten voordelige „overeenkomsten“ te sluiten onder de dreiging van geschut en bommen. Zij konden hierin slagen, dank zij de hulp vóóral van zich als progressief of socialist voordoende leiders als Hatta en Sjahrir, die in wezen agenten van het imperialisme waren.

De machinaties van de verenigde imperialisten konden gelukken door het feit, dat de Indonesische massa's door de jarenlange koloniale onderdrukking niet konden beschikken over een voorhoede, die in voldoende mate de leer van Marx, Engels, Lenin en Stalin beheerste.

Doordat de P.K.I. altijd een verboden organisatie was, welke stelselmatig vervolgd en van haar leiding beroofd werd en ook tijdens de Republiek Indonesia onvoldoende de gelegenheid benutte om zich te formeren en zichzelf en aan de massa's de politiek en strategie van Lenin en Stalin duidelijk te maken, konden dergelijke type's als Sjahrir en andere capitulanten de overhand in de leiding van de Republiek Indonesia behouden.

De rol van Sjahrir

Sjahrir, de rechtse socialist en Britse agent, die in enkele kabinetten minister-president is geweest, was

de inspirator van de noodlottige compromis-politiek. Sjahrir was de man van praten en concessies doen aan het Nederlandse imperialisme.

Hij deed zich voor als een „linkse”, als een „progressief” minister-president. Sjahrir moest trachten het Indonesische volk vertrouwen in de samenwerking met het imperialisme in te boezemen en op deze wijze de vernieuwingsdrang in te dammen. Hij speelde het imperialisme in de kaart. Hij noemde zich een voorstander van de derde macht en droomde van een „neutraal blok” tussen de Sowjet-Unie en Amerika. Sjahrir ontmaskerde zich als een regelrechte agent van het Nederlandse imperialisme.

In plaats van de machtige strijdwil te organiseren en het Indonesische volk weerbaar te maken, verging de tijd met onderhandelen en het afsluiten van overeenkomsten, die de imperialisten slechts afsloten om ze daarna weer te verbreken.

De Republiek bleef ongewapend, terwijl de imperialisten zich tijdens de onderhandelingen koortsachtig op een militaire aanval voorbereidden.

De revolutie in een koloniaal land kan alleen slagen indien zij zich oriënteert op de anti-imperialistische krachten in de wereld, de Sowjet-Unie, de volksdemocratische landen en de arbeidersklasse van de gehele wereld. Mao

Tse-toeng zegt in zijn rede op de 28ste verjaardag van de Chinese

Communistische Partij over de derde weg het volgende: „Gij helt over naar één kant. Dat is juist. De 40-jarige ervaring van Soen Jat-sen en de 28jarige ervaring van de Communistische Partij hebben ons er vast van overtuigd, dat wij ons, om de overwinning te behalen en te bevestigen, aan één kant moeten houden.

De ervaring bewijst, dat het Chinese volk zich zonder enige uitzondering, òf aan de zijde van het imperialisme moet scharen, òf aan de zijde van het socialisme.

Er tussen in blijven is on-

mogelijk. Een derde weg is er niet. Wij vechten tegen de reactionaire klik van Tsjang Kai-sjek, die naar het imperialisme overhelt; precies zo zijn wij tegen de illusies van een derde weg. Niet alleen in China, maar zonder uitzondering in de gehele wereld kan men slechts of aan het socialisme of aan het imperialisme vasthouden. Neutraliteit is een fictie en een derde weg is er niet."

De koloniale oorlog van 1947

Het Nederlandse imperialisme had onder allerlei drogredenen de besprekingen met Indonesië doen mislukken of op de lange baan geschoven. Terwijl zij praatten zonden zij op grote schaal Nederlandse troepen naar Indonesië. Deze troepen werden gelegerd in de uitvalspoorten Djakarta en Surabaya.

Na moeizame onderhandelingen tussen de Nederlandse en Indonesische delegaties kwam op 15 November 1946 de overeenkomst van Linggadjadi tot stand.

Deze overeenkomst werd aan beide parlementen voorgelegd. Het eerste artikel luidde:

„De Nederlandse regering erkent de regering „van de republiek Indonesië als de facto uitoefenend het gezag over Java, Madura en Sumatra."

De gebieden, die bezet waren door Nederlandse of geallieerde troepen zouden geleidelijk bij het republikeinse gebied gevoegd worden. De Linggadjadi-overeenkomst werd onmiddellijk door de Nederlandse regering met Romme aan het hoofd, van zijn wezenlijke inhoud ontdaan. Het Nederlandse imperialisme voerde als vanouds een politiek van „verdeel en heers" en zocht steun onder de oude feodale groeperingen voor het oprichten van de z.g. „deelstaten" om zijn macht langs andere weg te verzekeren.

De Linggadjadi-overeenkomst liet de mogelijkheid

open, dat „indien de bevolking van enig gebiedsdeel, na overleg langs democratische weg te kennen geeft, niet of nog niet tot de Verenigde Staten van Indonesië te willen toetreden, voor dat gebiedsdeel een bijzondere verhouding tot deze staten en het Koninkrijk der Nederlanden in het leven kan worden geroepen." Deze deelstaten moesten als tegenhanger van de „Djokja-Republiek" dienen. Hoewel in de Linggadjati-overeenkomst was bepaald, dat de Nederlandse troepen in getalsterkte verminderd moesten worden, bleef de Nederlandse regering soldaten over zee sturen.

Terwijl de Nederlandse imperialisten trachtten de verschillende bevolkingsgroepen tegen elkaar op te zetten, in het bijzonder de volken der buitengewesten tegen de Javanen, gingen zij een aanleiding zoeken voor een oorlog tegen de Republiek Indonesia. Het Nederlandse imperialisme vond deze aanleiding in de weigering van de Republiek om Nederlandse troepen op Republikeins grondgebied patrouillediensten te laten verrichten.

Op 20 Juli 1947 gaf het kabinet Beel-Drees — met de P.v.d.A.-minister voor overzeese gebiedsdelen Jonkman — opdracht tot de koloniale oorlog en overschreed het Nederlandse leger de grenzen van het Republikeinse territorium. De tegenstand van de Indonesische strijders viel de Nederlandse imperialisten niet mee. Van de verwachte snelle doorstoot der Nederlandse troepen naar Djokjakarta — de toenmalige Republikeinse hoofdstad kwam niets terecht. De Nederlandse troepen ontmoetten fel verzet en konden slechts een aantal grote plaatsen veroveren. In de bergen en op het platteland bleven de Indonesische strijdkrachten een guerilla-oorlog voeren en de Nederlanders zaten als het ware op geïsoleerde eilanden.

Het Nederlandse imperialisme werd gedwongen de strijd te staken.

De Veiligheidsraad en de rol van Amerika.

De eerste koloniale oorlog had tot gevolg, dat de kwestie tussen de Republiek Indonesia en de Nederlandse imperialisten opnieuw in de Veiligheidsraad op de agenda werd geplaatst. De eerste maal, dat deze kwestie in de Veiligheidsraad werd besproken, was in Januari 1946, op initiatief van Manoeilski van de Oekraïense Socialistische Sowjet-Republiek. Manoeilski richtte zich toen in een brief tot de Veiligheidsraad om de aandacht te vestigen op het bestaan van de Republiek Indonesia en de aanvallen, die de imperialisten tegen haar deden. Na het ontstaan van de Indonesische Republiek was dit de eerste uiting van werkelijk gemeende vriendschap, die Indonesië op internationaal niveau ontving. De Indonesische vrijheidsstrijders hebben dit nooit vergeten.

In zijn brief aan de Veiligheidsraad zeide Manoeilski o.a.:

„Zoals bekend is, worden in dat land (Indonesië-opm.) reeds gedurende enige maanden militaire acties ondernomen, welke gericht zijn tegen de plaatselijke bevolking, waaraan zowel Engelse als Japanse gewapende strijdkrachten deelnemen. Naar het oordeel van de Oekraïense regering scheidt deze situatie een bedreiging voor de handhaving van de internationale vrede en veiligheid, welke wordt omschreven in artikel 34 van het Handvest" . . .

De Engelse troepen hebben in het begin van het bestaan der Republiek een belangrijke rol gespeeld en getracht de Indonesische vrijheidsbeweging te onderdrukken. De Engelsen en Indonesiërs hebben gevechten op grote schaal geleverd. De Engelse admiraal Mountbatten had het commando over Z.O.-Azië in de oorlog tegen Japan en toen de Engelsen hun positie in Malakka enz. veilig hadden gesteld,

vielen zij Indonesië aan. Op 3 September 1945 had Mountbatten zelf reeds bevolen, dat de Japanners de Republiek moesten ontbinden (zie blz. 180). Nu deze daarin niet geslaagd waren, wilde hij het zelf doen.

De Engelse imperialisten waren als aasgieren op de „Gordel van Smaragd" aangevallen. Het Nederlandse imperialisme was militair zwak en moest deze Engelse manoeuvres wel toelaten. De Engelsen „bemiddelden" bij de besprekingen tussen de Nederlanders en Indonesiërs en trachtten zo een sterke en invloedrijke positie te verwerven.

De Amerikaanse imperialisten hebben de Nederlanders echter op de been geholpen en er in elk geval voor gezorgd, dat de Nederlanders troepen naar Indonesië konden sturen. Amerika wilde de Indonesische vrijheidsbeweging vernietigen en tegelijkertijd de Britse en Nederlandse imperialisten verdringen. Amerika wakkerde de tegenstellingen tussen hen aan.

Terwijl de Amerikaanse imperialisten de Nederlandse bewapenden en ervoor zorgden, dat de Nederlandse troepen naar overzee konden worden vervoerd, speelden zij de vriend van Indonesië. Amerika wierp zich op als de vriend van Indonesië, terwijl het in werkelijkheid niets anders beoogde dan de Indonesische vrijheidsbeweging te vernietigen en zijn eigen macht zowel over Nederland als Indonesië te vestigen. Amerika had voor deze vernietiging het Nederlandse imperialisme, dat toch reeds in vele opzichten aan het Amerikaanse ondergeschikt was, gefinancierd en zijn verwachtingen daarop gevestigd. De koloniale oorlog van de Nederlanders werd evenwel een militaire mislukking. Bovendien veroordeelden de arbeiders over de gehele wereld ten scherpste de agressieve daad der Nederlandse imperialisten. Het was onder deze druk van solidariteit met het Indonesische volk en door het voortdurend ijveren van de Sowjet-Unie, dat de Veiligheidsraad werd gedwongen de Nederlandse imperialisten opdracht te geven

de koloniale oorlog te staken. Het was in het bijzonder de vertegenwoordiger van de Sowjet-Unie, die het drijven der imperialisten ontmaskerde. Dat de Amerikaanse imperialisten en hun lakeien het niet werkelijk goed voor hadden met het Indonesische volk, blijkt wel uit het feit, dat zij de voorstellen van de Sowjet-Unie om de Nederlandse troepen op hun uitgangsstellingen te laten terugkeren, niet aanvaardden.

De Veiligheidsraad besloot tot de benoeming van een commissie van goede diensten en vanaf dat moment begon de openlijke inmenging van Amerika. De Amerikanen gingen over tot een nieuwe tactiek en wilden door middel van onderhandelingen de Indonesische vrijheidsbeweging hun wil opleggen. Zij hadden de Britse imperialisten reeds uit de positie van „bemiddelaar” gestoten en namen nu een centrale plaats in.

De Amerikanen stelden op 21 November 1947 het oorlogsschip „Renville” ter beschikking en op dit schip begonnen nieuwe onderhandelingen. Deze onderhandelingen leidden tot de Renville-overeenkomst en de aanvaarding van deze overeenkomst door de Indonesiërs betekende een verdere capitulatie van de Republiek Indonesia en in feite een algehele uitlevering aan de imperialisten. De republiek trok zijn guerillastrijders uit West-Java terug. De Nederlandse imperialisten kregen daardoor gelegenheid hun troepen in die gebieden rust te gunnen, op adem te laten komen en voor te bereiden op een nieuwe actie. Nederlandse schepen bleven met soldaten naar Indonesië varen.

De Amerikanen lieten zich vervolgens in met de interne aangelegenheden van de Republiek. Hun agenten als G. Hopkins, Campbell, John Coast en 5 andere „diplomaten”, die tot taak hadden de door de communisten in Azië geleide vrijheidsbewegingen te vernietigen, reisden van Bangkok via New Delhi naar

Djokjakarta. Zij streefden ernaar de Renville-overeenkomst te laten aanvaarden en tegelijkertijd organiseerden zij het „verzet" er tegen door de leiders van de Masjumi-partij in het kabinet Sjarifuddin te laten verklaren, dat zij het met de Renville-overeenkomst niet eens waren en weigerden langer in dit kabinet zitting te nemen. Deze schijnmanoeuvres, welke slechts ten doel hadden de communisten uit de regering te verwijderen, hadden tot gevolg, dat er een kabinet Hatta gevormd werd, waarin de vertegenwoordigers van de Masjumi-partij zitting hadden, die daarop de Renville-overeenkomst aanvaardden en hielpen uitvoeren.

Terugkeer van Muso

De druk van de Amerikaanse imperialisten nam toe, toen in de Republiek Indonesia een belangrijke gebeurtenis plaats vond. Muso, één der oude leiders van de P.K.I., die als gevolg van de nederlaag van de opstand in 1926 moest uitwijken naar het buitenland, keerde voor de tweede maal terug. Zijn terugkomst wekte nieuwe revolutionaire strijdwil. Muso wees op de hachelijke positie van de revolutie en de gevaren, die haar bedreigden, indien geen krachtige houding tegen het imperialisme zou worden aangenomen. Muso verwierp de Renville-overeenkomst en elke overeenkomst, die niet op basis van gelijkheid was afgesloten. De revolutionaire voorhoede van het Indonesische volk, de P.K.I. onderwierp haar politiek aan een zelfcritisch onderzoek. Het resultaat was, dat zij de weg van het compromis met de imperialisten duidelijk afwees en het tot stand komen van één gecentraliseerde Communistische Partij voor Indonesië en het doorvoeren van ingrijpende agrarische hervormingen bepleitte. De P.K.I. sloeg een nieuwe weg in, welke in hoofdlijnen werd aangegeven in een resolutie, die in de geschiedenis van de P.K.I. bekend staat

onder de naam Djalan Baru (de nieuwe weg). De P.K.I. bood de massa's nieuwe perspectieven door hen op te roepen alle anti-imperialistische krachten te verenigen in een breed nationaal eenheidsfront, dat van de basis af opgebouwd zou moeten worden. De revolutie was in gevaar en zij moest gered worden. In massale meetings, zoals te Madiun, waar 100.000 mensen samenstroonden, Mageten (75.000), Ngawi (50.000), luisterden de mensen naar de politiek van Muso. De arbeiderspartijen, de Partai Buruh Indonesia (Indonesische Arbeiderspartij) en de Partai Sosialis besloten om zich te fuseren met de P.K.I. De invloed van de P.K.I. nam zienderogen toe. De Amerikaanse en Nederlandse imperialisten werden ongerust; zij wilden maatregelen nemen tegen de P.K.I. en tegen de Indonesische vrijheidsbeweging. De vernietiging van de P.K.I. zou het begin van de vernietiging van de Republiek Indonesia moeten zijn. De imperialisten vonden een aantal Indonesische Quislings bereid de verradersrol te spelen. Tengevolge van de geringe waakzaamheid en van het feit, dat de nieuwe weg nog niet geconsolideerd was, konden deze Quislings hun plannen ten uitvoer brengen.

Provocatie Madiun

In Augustus en September 1948 begonnen de provocaties, die door de buitenlandse „diplomaten" met behulp van Indonesische reactionaire klieken waren ingeblazen en gesteund werden door trotskisten in de omgeving van Solo. Revolutionaire generaals werden vermoord, jeugdleiders ontvoerd en het gebouw van de Pesindo (de toenmalige jeugdbeweging) Solo werd in brand gestoken. De trotskist Muwardi, leider van de provocatiegroep „De Wilde Stier", ontving 3 miljoen gulden van de Indonesische reactie om militaire incidenten uit te lokken en om haar op deze wijze argumenten tot ingrijpen te geven.

Een andere trotskistische groepering was de Gerakan Revolusioner (de revolutionnaire volksbeweging), die onder leiding van Rustam Effendi stond. Effendi was reeds in Nederland als arbeidersvijandig element ontmaskerd en in 1946 door de Communistische Partij Nederland geroyeerd. Muwardi en Effendi richtten hun aanvallen tegen de F.D.R. (het Democratische Volksfront), in welk front de bonafide democratische groeperingen zich verenigd hadden. Half September werden gevechten uitgelokt van de Hatta-troepen en trotskisten tegen de revolutionnaire groeperingen. Op 19 September werden deze incidenten door de regering in een radiorede tot een staatsgreep van de communisten opgeblazen. De communisten en de leden van het Democratische Volksfront werden vogelvrij verklaard.

De Siliwangi-divisie, welke door Hatta tot een speciaal corps was opgeleid, werd tegen de revolutionnaire strijdkrachten ingezet. De vooraanstaande leiders van de P.K.I., van de Sobsi, de boerenbonden en jeugdorganisaties, als Muso, Harjono, Amir, Sjarifuddin, Suripno en vele anderen, werden gearresteerd of vermoord. De revolutionnaire strijdkrachten waren gedwongen zich te verdedigen. Het doel van deze provocaties was de arbeidersorganisaties en haar voorhoede, de P.K.I., uiteen te slaan en de Indonesische massa's van hun leiding te beroven. Tevens golden zij als een voorbereiding voor de nieuwe tweede koloniale actie, welke met Kerstmis '48 begon met het bombardement van Djokja.

De besluiten van de Ronde Tafel Conferentie

2 November 1949 werd de Ronde Tafel Conferentie in Den Haag beëindigd. Aan deze conferentie namen delegaties deel van de Nederlandse en Indonesische regering onder voorzitterschap van W. Drees en onder

het wakend oog van Merle Cochran, de vertegenwoordiger van de Amerikaanse regering.

Op grond van de besluiten van de Ronde Tafel Conferentie, vastgelegd in een Unie-statuut, werd op 27 December 1949 zogenaamd de soevereiniteit van Nederland over Indonesië aan Indonesië overgedragen.

Dit Unie-statuut is een nieuw koloniaal statuut. Dit blijkt reeds uit enkele bepalingen, die wij hier noemen. De Republiek Indonesia werd verplicht alle buitenlandse bezittingen en concessies aan de Nederlandse imperialisten terug te geven. Dat betekent, dat de rechten, die de koloniale onderdrukkers sinds eeuwen veroverd hebben, blijven gehandhaafd. Het betekent, dat Indonesië geen zeggenschap heeft over de grondstoffenbronnen van het land. Alle mijnen, oliebronnen, tin-voorraden, een deel van de rubberplantages etc. zijn buitenlands bezit en deze ondernemingen moesten aan de imperialisten teruggegeven worden. Volgens de R.T.C. overeenkomst heeft de Indonesische Regering niet het recht onafhankelijke handelsverdragen en overeenkomsten met andere landen te sluiten.

Bovendien werd de Republiek Indonesia verplicht 4 milliard gulden aan rente en aflossing van schuld te betalen aan Nederland. Behalve dat de Republiek Indonesia op haar kosten in Indonesië een Nederlandse militaire missie moest handhaven om volgens inzichten van deze missie een leger op te bouwen, bleef ook de Nederlandse marine aanwezig.

Mohamed Hatta kondigde de R.T.C.-besluiten aan als „de verdwijning van het koloniale regiem over Indonesië“.

De Republiek Indonesia heeft echter niet het recht de Unie met Nederland op te zeggen. Zo ziet de soevereiniteit van de Indonesische Republiek er uit.

Zoals gezegd moesten de gronden van de buitenlandse ondernemingen, die door de Indonesische boe-

ren in bezit zijn genomen, aan deze ondernemingen worden teruggegeven. En inderdaad hebben de regeringen Hatta en later Natsir en Sukiman, aan deze bepalingen voldaan. Met geweld hebben zij boeren van de oude ondernemingsgronden laten verdrijven! Er is eveneens een strijd om olievelden van de BPM ontbrand. Verschillende van deze velden (in Nd. Sumatra en in Tjepu) zijn tijdens de revolutie door de arbeiders in bezit genomen. De BPM eist deze nu terug. Geen enkele Indonesische regering heeft evenwel tot nu toe aan deze eis durven voldoen. De Indonesische arbeiders verdedigen eensgezind het behoud van deze velden.

In de RTC-overeenkomst werd bovendien bepaald, dat Nieuw Guinea (Irian) niet onder de soevereiniteitsoverdracht zou vallen. De status van Nieuw Guinea zou na een jaar nader worden vastgesteld. Het Westelijk deel van het eiland is echter in Nederlandse handen gebleven.

De Nederlandse imperialisten beogen een nieuwe grootscheepse koloniale expansie in dit rechtstreeks bestuurd gebied. Bovendien vormt de bezetting van Nieuw-Guinea door Nederland een voortdurende bedreiging van de Republiek Indonesia. De strategische ligging van dit gebied maakt het tot een brandpunt van imperialistische intriges.

Het Nederlandse imperialisme weigert aan de rechtmatige eis van het Indonesische volk te voldoen en Nieuw Guinea aan de Republiek Indonesia over te dragen. De krachten in Indonesië die vóór het verbreken van de smadelijke R.T.C. overeenkomst en het Unie-statuut zijn, worden echter elke dag sterker.

De „Tweede Verdedigingslinie"

De besluiten van de Ronde Tafel Conferentie zijn het product van de naoorlogse politiek van de Nederlandse kolonialisten, die ten doel heeft om door

middel van schijnhervormingen hun geschokte macht in Indonesië, in andere vormen te handhaven.

„Door de schepping van, allerhande, in schijn `vertegenwoordigende' lichamen, trachten de imperialisten en hun handlangers, de grootgrondbezitters, de inheemse bourgeoisie en het gecorrumpeerde ambtenaren-apparaat, de ontwikkeling van een massale, democratische beweging, die een bedreiging vormt voor de grondslagen der imperialistische maatschappij, te remmen. Hiermee trekt het imperialisme zich terug op van tevoren in gereedheid gebrachte stellingen, zijn 'tweede verdediginglinie. Daarom neemt het herhaaldelijk zijn toevlucht tot methoden van indirect bestuur en wel door gebruik te maken van het gehele rijke, door de bourgeoisie opgestapelde arsenaal van middelen om de massa te bedriegen, om haar niet alleen met behulp van bajonetten in bedwang te houden, maar ook door zekere 'hervormingen'. Reeds Engels heeft erop gewezen, dat de bourgeoisie er de voorkeur aan geeft te regeren door middel van indirecte methoden, welke aanwending haar heerschappij effectiever verzekert. De imperialisten in de koloniën moeten rekening houden met mensenmassa's, die bezig zijn te ontwaken. Juist om die reden blijken de vroegere grof kolonisatorische vormen van heerschappij verouderd en zelfs gevaarlijk voor de imperialisten. Noodgedwongen worden zij hervormers en ijverige woordbeleiders van 'zelfbestuur' in hun koloniën.

Zjoekov: Kwartaal no 3-1948. art. uit de Bolsjewiek.

VRAGEN

Vertel iets over het ontstaan van de Republiek Indonesia.

Wat was de rol van de rechtse sociaal-democraten in Indonesië.

Wat weet je van de rol van de Amerikanen in strijd der imperialisten tegen de Republiek Indonesia?

Toon de betekenis aan van de Madiun-provocatie voor het Nederlandse imperialisme.

Waarom grijpen de imperialisten in deze tijd naar nieuwe vormen van koloniale heerschappij?

Hoofdstuk IV

STRIJD VAN DE NEDERLANDSE ARBEIDERSKLASSE

De onderdrukking van de Nederlandse arbeidersklasse en het Indonesische volk door het Nederlandse imperialisme, heeft bijzondere banden van solidariteit gesmeed tussen het Nederlandse proletariaat met zijn leider, de C.P.N., en de Indonesische Vrijheidsbeweging met haar leider, de P.K.I.

De Communistische Partij van Nederland, de Nederlandse klassebewuste arbeiders en democraten, hebben het zich tot een plicht gerekend het Indonesische volk te steunen in zijn gerechtvaardigde strijd voor zelfbeschikking.

Deze ondersteuning van de Indonesische strijd voor zelfbeschikking, het bondgenootschap tussen de Nederlandse arbeidersklasse en de Indonesische vrijheidsbeweging, vormt een van de fundamentele grondslagen van de politiek van Lenin en Stalin. Een partij van de arbeidersklasse, die de koloniale volkeren niet ondersteunt in hun gerechtvaardigde strijd voor zelfbeschikking, is geen bolsjewistische partij.

In de jaren, dat de Nederlandse Communistische Partij nog overheerst werd door diverse aan het leninisme vijandige stromingen, zoals het „linkse" opportunisme — dat wil dus zeggen vóór 1930 — bestond er in de Nederlandse arbeidersbeweging geen juist inzicht in het wezen en de tegenstellingen van het imperialisme.

Dit leidde tot een foutieve stellingname in het vraagstuk van het zelfbeschikkingsrecht der naties.

In het derde leerboekje voor de arbeidersbeweging zijn deze foutieve opvattingen, die bij S.D.P., de Tribunisten en later zelfs ook in C.P.H. heersten, reeds nader uiteengezet.

Ondanks die foutieve opvattingen hebben Wijnkoop en de Tribunisten naar vermogen de bevrijdingsstrijd van het Indonesische volk ondersteund.

Het derde leerboekje voor de arbeidersbeweging constateert:

„Niettegenstaande haar principiële fouten, voerde zij (de S.D.P.) in de mate van haar krachten strijd tegen het Nederlandse koloniale imperialisme onder de leuze „Indonesië los van Holland nu” en tegen het verraad aan de klassenstrijd door de leiders van de S.D.A.P..”

Bij deze strijd voor het zelfbeschikkingsrecht van Indonesië traden zowel bij de S.D.P. (en later de C.P.H.) als bij de Indonesische vrijheidsstrijders en de Partai Kommunis Indonesia „linkse” stromingen aan de dag, die de strijd van het Nederlandse en Indonesische volk tegen het Nederlandse imperialisme verzwakten. De Komintern heeft de politiek van de C.P.H. gecritiseerd. Over de C.P.H. stelde de Komintern in 1927 ondermeer vast:

„De Partij voerde wel campagnes tegen de bloedige terreur in Indonesië, tegen de Hollandse sociaal-fascisten, die beulsdiensten bewijzen aan deze terreur, en tegen de mishandeling van duizenden revolutionaire strijders in de kerkers en interneringskampen. Maar het gelukte haar niet een massabeweging tegen deze terreur tot stand te brengen.”

Niettemin stond het optreden van de C.P.H. in tegenstelling tot het optreden van de leiders van de S.D.A.P. De S.D.A.P., met „koloniale deskundigen” als

Van Kol, Stokvis en Ir. Cramer, heeft het recht op zelfbeschikking der naties, daarbij inbegrepen het recht op zelfbeschikking voor het Indonesische volk, geheel en al verloochend.

Van Kol, was in 1907 op het congres van de tweede socialistische internationale te Stuttgart een van de voornaamste verdedigers van een reformistische politiek in het koloniale vraagstuk. Hij hield notabene een referaat voor een „socialistische koloniale politiek”. Hij keurde dus de koloniale politiek niet af, doch wilde deze slechts hervormen. Van Kol betreurde het, dat er sociaal-democraten waren, die de „noodzaak en het nut van koloniën bestreden. Hij had zelfs de euvele moed om te verklaren:

„Wij Nederlanders, zijn een van de oudste koloniserende volkeren. Maar wij hebben het bereikt dat men nu in de Nederlandse koloniën niet meer dagelijks moordt, martelt, brandt en plundert”.

Deze woorden werden gesproken op een tijdstip dat de niets ontziende, wrede en onmenselijke koloniale oorlog tegen de bevolking van Atjeh jaren had gewoed en de Nederlandse macht zich slechts door terreur kon handhaven!

In 1904 drong van Kol aan op „inkrimping” van het koloniaal bezit, omdat uitbreiding van gebied en verantwoordelijkheid „onze krachten en financiële offervaardigheid te boven (dreigde) te gaan”. Van Kol verwierp dus niet het bezit van koloniën, maar praatte over een „etische, d.i. belangloze koloniale politiek”. Elk inzicht in het imperialisme en de wetten van de ontwikkeling van de maatschappij ontbrak hem geheel. Hij schuwde revolutionaire strijd en deed een beroep op de „humaniteit” bij de imperialisten.

In 1905 zeide van Kol in de Kamer:

„Mocht de verwaarlozing (van de Indonesische bevolking. – opm.) nog langer duren

dan zou men moeten twijfelen aan de toekomst der koloniën en aan de beginselen van recht en humaniteit; dan d r e i g t o n s het ingrijpen van vreemde mogendheden, dan wel de o p s t a n d van een volk door wanbeheer tot wanhoop gedreven . . ."

Van Kol gold als koloniaal expert van de S.D.A.P. in die dagen. Na zijn overlijden kregen andere reformisten als Ir. Cramer, Stokvis en verschillende oud-Indische ambtenaren de leiding van de koloniale politiek van de rechtse sociaal-democratie.

In het derde leerboekje voor de arbeidersbeweging is reeds geconstateerd, dat de S.D.A.P. nimmer een socialistische partij is geweest. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op de politiek, die de S.D.A.P. in het koloniale vraagstuk voerde. De S.D.A.P. deed nooit iets anders dan zuurzoete verklaringen afleggen en in de kern van de zaak het kolonialisme verdedigen. Duidelijk komt dit tot uitdrukking in het standpunt, dat de woordvoerders der S.D.A.P. in de Eerste en Tweede Kamer verdedigden. In 1910 verklaarde Vliegen bij de Indische begroting, dat hij rechtspersoonlijkheid wilde voor Indonesië op een manier dat „... het inlandse element mede geroepen wordt „invloed uit te oefenen, ten einde langzamerhand te komen tot een Indische zelfregering.”

Albarda zei in 1919 in de Tweede Kamer:

„Wat zou het gevolg zijn — wij dienen ons daarvan eerlijk rekenschap te geven als Nederland zich morgen uit Indië terugtrok? Het is helaas waar, dat Indië dan waarschijnlijk niet aan vreemde overheersing zou ontkomen ...”

Nog bonter maakte Sannes het in 1921, toen de Indonesische vrijheidsbeweging zich toch reeds duidelijk begon af te tekenen en een factor van geweldige betekenis werd.

Sannes verklaarde:

. Wanneer wij ons thans, gelijk door sommigen

wordt gewenst, zouden terugtrekken uit Indië, zou ik dat weinig minder dan een misdaad achten. Niet jegens het Nederlandse volk. Dat zou daarvan misschien enig nadeel ondervinden; ook de Nederlandse arbeidersklasse zou „mogelijk daarvan nadeel ondervinden , maar bij deze grote vraag zouden wij die nadelen blijmoedig op ons moeten nemen. Neen, wanneer ik hier van „misdad" spreek, heb ik het oog op de belangen van de Indische bevolking. Ons terugtrekken zou òf betekenen een bezetten van Indië door een ander, òf het zou betekenen de economische en politieke chaos, wellicht een tyrannie, want de krachten voor volledig zelfbestuur, voor de economische en politieke opheffing van de bevolking vereist, zijn op het ogenblik in Indië nog niet in voldoende mate aanwezig . . ."

Sannes vreesde de tyrannie, als het Nederlandse imperialisme zich uit Indonesië zou „terugtrekken". Over de koloniale tyrannie van de Nederlandse heersers sprak hij echter geen woord! Indonesië heeft „geen krachten voor zelfbestuur" en zo herhaalt hij braaf de argumenten van de imperialisten.

Toen de opstandige beweging op Java in 1926 wreed en onmenselijk werd onderdrukt, verklaarde Ir. Cramer namens de fractie van de S.D.A.P. in de Tweede Kamer:

Wat daar in West-Java gebeurd is, keuren wij af (de Indonesische beweging bedoelde hij! ! ! I „— opm.) en begrijpelijk is, dat de regering die „onlusten onmiddellijk onderdrukt heeft, want geen regering kan een dergelijke aanslag op haar gezag tolereren. Dat zij de nodige maatregelen neemt om dergelijke onlusten te voorkomen, is evenzeer begrijpelijk .. ."

Cramer achtte het nemen van maatregelen dus begrijpelijk.

In een brochure van de C.P.H. in die dagen staat te lezen:

„ De opstand in West-Java eind 1926 en in West-Sumatra in het begin van 1927 is op de gruwelijkste wijze onderdrukt. Door de troepen van de beruchte majoor Rhemrev werden, om maar enkele voorbeelden te noemen, verdachten krom gebonden op een ijzeren plaat en zo dagen lang zonder drinken en met als enig voedsel een hap droge rijst, aan de tropische zon blootgesteld. Lijken van opstandelingen, die „neergelegd" waren, werden opgehangen en op de meest liederlijke wijze geschonden."

Ir. Cramer verklaarde op 22 December 1927:

Het komt mij beter en eerlijker voor ronduit te zeggen aan de Indonesiërs, dat de leuze „Indië los van Holland" op het ogenblik niet verwerkelijk kan worden"

en hij voegde eraan toe:

„ hen (de Indonesiërs, — opm.) niet te vleien met de hoop, dat een onafhankelijk Indonesië in de naaste toekomst mogelijk zal zijn . . ."

Dit is het „perspectief", dat de S.D.A.P. de Indonesische vrijheidsbeweging bood en dat zij vergezeld liet gaan van verklaringen, dat het Indonesische volk nog niet „rijp" was, nog niet voldoende technische krachten bezat en dergelijke leuzen uit het arsenaal van de rechtse sociaal-democratie meer. In feite kwamen al zulk soort verklaringen van de S.D.A.P. neer op het ontkennen van het recht op zelfbeschikking van het Indonesische volk. Het is de verdienste van de S.D.P. en C.P.H. geweest, dat zij tegenover deze politiek van de S.D.A.P. een politiek van solidariteit met het Indonesische volk stelden en het recht van Indonesië op onmiddellijke onafhankelijkheid erkenden. Lenin schreef reeds in 1916 over een brochure van Gorter, dat hij

„ . . . het beginsel van de zelfbeschikking der na-

afwijst, maar hij past het op juiste wijze toe, „als hij de onmiddellijke politieke en nationale „onafhankelijkheid“ van Nederlands-Indië eist en de Hollandse opportunisten ontmaskert, die „weigeren deze eis te stellen en ervoor te strijden.”

Het was echter een gebrek aan inzicht bij de S.D.P. en later de C.P.H., alsmede een onderschatting van de noodzaak en van de geweldige betekenis van het bondgenootschap in de praktijk voor de strijd van de Nederlandse arbeidersklasse zelf, dat zij de strijd van het Indonesische volk niet voldoende in het middelpunt van hun acties zetten. De Communistische Internationale bracht in 1927 de critiek, dat de C.P.H.

„ de revolutionaire ontwikkeling in Indonesië onderschatte en passief bleef tegenover de gebeurtenissen in Indonesië . . .”

Het is de Communistische Partij Nederland geweest, die in de jaren vóór de tweede wereldoorlog en in de jaren na 1945 de banden met de Indonesische vrijheidsbeweging nauwer heeft aangehaald, onafgebroken op de bres heeft gestaan voor de zelfbeschikking van het Indonesische volk en een onverbreekelijke solidariteit smeedde.

Een schitterend voorbeeld van Nederlandse en Indonesische solidariteit in de praktijk was de opstand van de bemanning van de Zeven Provinciën 1). De Nederlandse matroos Maud Boshart en de Indonesische matrozen Kawilarang, Paradji, Godal e.a. stonden tezamen op de brug van de muitende oorlogskruiser en brachten met hun moedig optreden lichtende hoop en zelfvertrouwen in de harten van miljoenen onderdrukte Indonesiërs. De bom, die de Regering Ruys de Berenbrouck volgens het advies van Colijn liet werpen op de „Zeven Provinciën" en die talrijke Indonesiërs doodde, kon en kan die eenheid nimmer

1) 4 februari 1933

ongedaan maken. De heldhaftige gebeurtenis van de Zeven Provinciën staat diep in de harten van de Nederlandse en Indonesische democraten gegrift. Elk jaar herdenken de Indonesische vrijheidsstrijders deze moedgevende episode in hun strijd tegen het imperialisme.

De hoge opvattingen van solidariteit van de C.P.N. en het verraad van de S.D.A.P., kwamen bij deze gebeurtenis tot uitdrukking. De C.P.N. steunde dit Nederlandse en Indonesische verzet, terwijl de S.D.A.P. er alleen maar afkeuring voor had. De S.D.A.P. verwaardigde zich zelfs niet op de verzoeken van Boshart om rechtskundige bijstand te antwoorden. Dr. Banning deed dit koel in een particuliere brief:

„Mijnheer, het Partijbestuur van de S.D.A.P. stelde zich op het standpunt, dat het aan Uw verzoek niet kan voldoen, omdat de S.D.A.P. geen enkele verantwoordelijkheid kan dragen oor het gebeurde met de Zeven Provinciën .. .”
Zo reageerde de S.D.A.P.

De C.P.N. organiseerde echter de verontwaardiging van tienduizenden Nederlanders tegen het vonnis van Boshart en dwong de Nederlandse regering door een onophoudelijke campagne tot strafvermindering van Boshart en zijn kameraden.

Telkenmale bleek hoe de leiders van de S.D.A.P. de strijders voor de Indonesische vrijheid, de Nederlandse en Indonesische; in de rug aanvielen. Kenmerkend was ook de houding van de toenmalige S.D.A.P.-leiders ten aanzien van de op 17 December 1939 overhandigde petitie-Sutardjo, (leider van de Gapi, een concentratie van Indonesische burgerlijke partijen), waarin zulke gematigde eisen gesteld werden als afschaffing van de benoeming van de Volksraad en de verkiezing van een „volwaardig parlement”, het houden van een Ronde-Tafel-conferentie, met het doel om Indonesië na een overgangstijd van vijf tot tien jaar de dominion-status te verlenen, enz.

Het orgaan van de S.D.A.P., Het Volk, schreef toen, dat Indonesië nòch voor een parlement, nòch voor zelfstandigheid rijp was. Toen deze kwestie in Februari 1940 in de Tweede Kamer behandeld werd, plaatste de S.D.A.P.-fractie zich achter het afwijzende standpunt van de regering De Geer-Albarda, die verklaarde, dat zij zich verzette „tegen elke overbrenging van macht" naar het Indonesische volk. In het bijzonder steunde de S.D.A.P.-leiding in die dagen van dreiging van een Japanse overval ook de afwijzing van de eis der Gapi, om het Indonesische volk te wapenen. Het gevolg van deze weigering, die werd ingegeven door de angst voor het Indonesische volk, was, dat Indonesië binnen enkele dagen door de Japanse agressoren onder de voet gelopen kon worden. In de jaren na de tweede wereldoorlog heeft het verraad van de rechtse sociaal-democratie aan de Indonesische vrijheidsstrijd zijn hoogtepunt gevonden. De P.v.d.A. is de voornaamste uitvoerder van de koloniale politiek van het Nederlandse imperialisme. Natuurlijk laat de P.v.d.A. haar optreden tegen de Indonesische vrijheidsbeweging vergezeld gaan van de nodige vriendschappelijke verklaringen tegenover het Indonesische volk. Deze politiek dient om de Nederlandse en Indonesische arbeiders zand in de ogen te strooien. De P.v.d.A. wil de Nederlandse en Indonesische arbeiders in slaap wiegen met de voorstelling, dat haar politiek niets anders dan een progressieve politiek kan zijn. De deelname van de P.v.d.A. aan de Nederlandse regering zou een garantie moeten betekenen, dat Nederland een politiek van vriendschap tegenover het Indonesische volk zou voeren en de Republiek Indonesia, die op 17 Augustus 1945 is uitgeroepen, zou erkennen. De politiek van de P.v.d.A. betekent met de mond vriendschap prediken en in daden het grofste imperialisme helpen verwezelijken.

Het eerste grote verraad aan de Indonesische vrij-

heidsstrijd pleegde de P.v.d.A. bij de stemming over de wijziging van grondwetsartikel 192 (31 Oct. 1946).

De P.v.d.A. stemde voor deze wijziging, waardoor de mogelijkheid werd geschapen Nederlandse dienstplichtigen naar Indonesië te zenden 1). Van der Goes van Naters motiveerde het voorstemmen van de P.v.d.A. onder andere met de volgende woorden:

„Mijn politieke vrienden en ik zullen ook vóór dit wetsontwerp stemmen. Wij weten welke consequentie dit inhoudt, n.l. dat in Indonesië allen die hopen op een geheel nieuwe rechtsorde nu gerust zullen zijn, omdat wij hiervóór stemmen. Van deze verantwoordelijkheid zijn wij ons terdege bewust en juist daarom is het onze plicht en zullen wij die ook vervullen, om ervoor te blijven waken dat er geen dingen in Indonesië meer gebeuren, die zelfs maar de schijn zouden kunnen hebben van de klok terug te zetten . . .”

Dit betekende zoveel als: omdat de P.v.d.A. voor de wijziging stemt, zullen de Nederlandse en Indonesische arbeiders wel gerust zijn.

De Nederlandse arbeiders waren echter niet gerust. In talrijke demonstraties en massale meetings eisten zij, dat geen troepen naar Indonesië zouden worden uitgezonden. De vertegenwoordigers van de C.P.N. voerden in het parlement een felle strijd tegen de grondwetswijziging.

Een schitterende episode uit de solidariteitsstrijd van de Nederlandse arbeidersklasse met het Indonesische volk is de 24 uur proteststaking in Amsterdam en omgeving in september 1946 geweest. Deze staking was gericht tegen de uitzending van de Nederlandse troepen. De Nederlandse arbeiders richtten met hun actie de aandacht van de gehele wereld op de lafhar-

1) Voordien konden alleen beroepsmilitairen naar Indonesië gezonden worden.

tige pogingen van het Nederlandse imperialisme een oorlog tegen het Indonesische volk voor te bereiden, zij organiseerden op deze wijze de internationale solidariteit met het Indonesische volk.

De minister van Overzeese Gebiedsdelen, minister Jonkman van de P.v.d.A., zeide via de radio tot de stakers:

„Stakers, hervat Uw werk! Gij hebt de vredeswil van het Nederlandse volk nog eens ten overvloede bevestigd, maar gij zijt te ver gegaan. Ook Uw regering wil vrede in overleg en in overeenstemming met Indonesië . . .”

Nog geen jaar later gaf deze zelfde minister, die zeide, „vrede” te willen opdracht tot de koloniale oorlog. De P.v.d.A. stelde zich achter deze oorlog, zoals ze dat later tijdens de tweede actie ook heeft gedaan. Maar zoals steeds, probeerde de P.v.d.A. de verantwoordelijkheid voor de acties van zich af te schuiven en de vriend van Indonesië te spelen. Paul de Groot heeft deze politiek van de P.v.d.A. tijdens de kamerdebatten eens ontmaskerd met de woorden, dat „De P.v.d.A. de Pontius Pilatusrol—wil spelen en de handen in onschuld wassen . . .”

Een ander schitterend voorbeeld uit de solidariteitsstrijd van de Nederlandse arbeidersklasse met het Indonesische volk is de heldhaftige actie van talloze Nederlandse soldaten (o.a. de Schoonhoven-jongens) tegen de uitzending naar Indonesië.

Onder de leden van de P.v.d.A. heerste echter grote verontwaardiging over de oorlogen, die deze Partij ontketende. Om deze verontwaardiging op te vangen bestond in de P.v.d.A. een georganiseerde schijnoppositie. Tot deze zogenaamde schijn-oppositie tegen het koloniale beleid behoorden Ds. Buskes, Frans Goedhart met zijn Paroolgroep, Coen van der Lende van het N.V.V., en anderen. Zij moesten met radicaal gepraat en felle critiek tegen de leiding van

de P.v.d.A. de eerlijke leden van deze partij van toenadering tot de C.P.N. weerhouden. De P.v.d.A. leden zagen immers, dat het alleen de C.P.N. was, die consequent en onvoorwaardelijk de koloniale politiek van de Nederlandse regering ontmaskerde en bestreed.

Buskes c.s. sloten zich in woorden aan bij de gevoelens van vriendschap en solidariteit, die bij de leden van de P.v.d.A. voor het Indonesische volk bestaan. Zij praatten deze arbeiders naar de mond, waren kwasi-verontwaardigd tegen de politiek van de regering en van de P.v.d.A.-leiding, maar deden n i e t s toen de koloniale oorlog ontketend werd.

Zij deden hun gelofte van vriendschap en solidariteit noch tegenover de Indonesische arbeiders, noch tegenover de Nederlandse arbeiders gestand. Deze gelofte hadden zij in 1946 in het openbaar afgelegd op een meeting van de C.P.N., S.D.A.P., N.V.V., E.V.C. en een aantal progressieve organisaties in de Markthallen te Amsterdam. Onder daverend enthousiasme was op deze vergadering een motie aangenomen van de toenmalige hoofdredacteur van Het Parool, Van Heuven Goedhart. In deze motie werd o.a. gezegd:

„Conflicten moeten worden opgelost, niet door wapengeweld, doch door vreedzaam overleg met Sjahrir, waarbij van Nederlandse zijde als uitgangspunt moet worden genomen de erkenning van het recht van Indonesië op een eigen bestuur en vrijwillige samenwerking tussen Nederland en Indonesië. Het is slechts deze politiek, welke een oorlog van volk tegen volk kan vermijden, een oorlog, die door vrijwel het gehele Indonesische volk wordt gezien als strijd voor vrijheid en recht . . .”

Ds. Buskes zei op deze meeting:

“Onze tegenstanders zeggen: eerst schieten, daarna handelen. Wij moeten het Indonesische

volk duidelijk maken, dat wij eerst willen onderhandelen en daarna s a m e n handelen . . ."

De secretaris van het N.V.V., Coen van der Lende, sprak de revolutionaire taal: "Ook het N.V.V. zal, als de reactie een oorlog provoceert, zijn taak verstaan en de staking van de arbeiders proclameren die zo lang zal duren tot de oorlog wordt stopgezet . . ."

Toen in 1949 de zogenaamde soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië plaats vond, zag de P.v.d.A. daarin een bekroning van haar koloniale politiek. Zij bejubelde deze „overdracht" en verklaarde, dat Indonesië nu zijn plaats in de rij van zelfstandige volkeren had ingenomen. In werkelijkheid betekende de R.T.C.-overeenkomst, die in 1949 werd gesloten, echter een voortzetting van de koloniale verhouding onder andere vormen. Dit blijkt wel uit de terreur tegen de Indonesische democraten, uit de hongersnood in alle delen van de Archipel, de toenemende armoede van de bevolking en de grote winsten der Nederlandse ondernemers. De uitbuiting van het Indonesische volk is onder de Amerikaanse oorlogsvoorbereiding verscherpt. Indonesië is geen onafhankelijke staat geworden (zie ook blz. 191)

De C.P.N.

De Communistische Partij Nederland heeft, zoals reeds uit de voorafgaande bladzijden van dit leerboekje is gebleken, de strijd voor onafhankelijkheid van het Indonesische volk op alle mogelijke wijzen gesteund. De C.P.N. heeft onafgebroken gestreden tegen de misdadige plannen van het Nederlandse imperialisme om de Indonesische vrijheidsbeweging met wapengeweld of met geslepen diplomatie te vernietigen. De Communistische Partij was de inspirator en leider

van de solidariteitsstrijd van de Nederlandse arbeidersklasse met het Indonesische volk. Op haar congressen, in haar bladen en manifesten en in haar beginselprogramma heeft de C.P.N. het Indonesische vraagstuk vanuit het standpunt van de theorie van Lenin en Stalin gesteld. Niet alleen na 1945, doch reeds vóór de tweede wereldoorlog.

De C.P.N. heeft in haar acties tegen het imperialisme altijd het Indonesische volk betrokken en de nauwe samenhang van de strijdbelangen tussen het Nederlandse en Indonesische volk aangetoond.

Vóór de oorlog riep de C.P.N. op tot gezamenlijk weerbaar maken van het Nederlandse en Indonesische volk tegen het Japanse fascistische gevaar. Onder het hoofdstuk theorie wordt daarop bij „doelmatigheid van afscheiding der naties" nog eens gewezen. De C.P.N. achtte de leuze „Indonesië los van Holland nu" niet langer juist en liet deze leuze vallen.

Het niet langer handhaven van de leuze „Indonesië, los van Holland nu" betekende, dat de C.P.N. een dam wenste op te werpen tegen het fascistische gevaar, dat de gehele mensheid bedreigde. Dit kon ondermeer door een samenwerking tussen het Nederlandse en Indonesische volk, indien het Indonesische volk economische en politieke vrijheid werd geschonken. Louis de Visser duidde de houding van de C.P.N. nader aan op het Congres in 1938 met de woorden:

„ Broederlijke machtsvorming van het Nederlandse en Indonesische volk op basis niet slechts van militaire weerbaarheid, maar ook van economische gelijkheid en politieke gelijkheid, kan een kracht formeren, waarop Japan zal afstuiten. Deze les leert ons Spanje, leert ons China. Nederland moet zich daarom haasten Indonesië recht te doen! Een Indonesië, dat iets heeft, waarvoor het zich kan verweren, de democratie, een menswaardig leven, vrijheden,

dat is de beste waarborg tegen Japanse opdringing. In die zin roep ik tot Indonesië en tot Nederland: Maak ons weerbaar tegen het fascisme! . . ."

Deze politiek van de C.P.N. was een juiste toepassing van het marxisme-leninisme en een bewijs, dat de Communistische Partij, onder leiding van Paul de Groot haar inzichten in het wereldgebeuren had verdiept.

Na 1945 heeft de Communistische Partij Nederland moeten afrekenen met een aantal burgerlijk-nationalistische stromingen in de Partij. Deze stromingen vonden hun oorsprong bij een aantal leden, die tot de Juli-oppositie (1945) behoorden. In de illegaliteit — in het begin van 1945 was er een bijeenkomst geweest van deze leden en Indonesische communisten samen met „linkse" sociaal-democraten en burgerlijke elementen. Op deze bijeenkomst werd een verklaring aangenomen, waarin de toekomstige houding ten opzichte van Indonesië en de strijd tegen het Japanse fascisme werden opgenomen. In deze verklaring werd onder andere gezegd:

„ Nu in deze periode van de historie der mensheid, de ontwikkeling van techniek, economie en wetenschap de aarde verkleint en het lot van de volkeren van elkaar afhankelijk maakt, vertrouwen wij erop, dat de band tussen Nederland en Indonesië in een vernieuwd gemenebest zowel in de lijn dezer ontwikkeling ligt, als recht doet aan gevoelens van verbondenheid, die in de loop der eeuwen zijn gegroeid. Wij worden in dit vertrouwen gesterkt door enige verschijnselen in het jongste verleden, in het bijzonder door enige uitspraken van het Indonesische Volkscongres van 1939, dat getuigde van loyaliteit en de bereidheid om met het Nederlandse volk samen te werken op grond van wederzijds vertrouwen en waardering,

die nog hechter en nauwer kunnen worden indien de wensen van het Indonesische volk, welke gerechtvaardigd zijn, worden vervuld. . ." In deze verklaring komt dus de gemenebest-gedachte tot uiting, die Indonesië naar het voorbeeld van het Britse imperium, de dominion-status zou verschaffen.

Deze gemenebest-gedachte is onder invloed hiervan nog geplaatst in het ontwerp-beginselprogram van de C.P.N. voor het Partijcongres in 1946. In dit program wordt gezegd:

„ Grondwetsherziening met het oog op bovenstaande en de vorming van een gemenebest, in het raam waarvan de onderscheiden gebiedsdelen van het rijk samenwerken . . ."

In het definitieve program en in de beginselverklaring van de C.P.N., dat op het Partijcongres van 1946 aangenomen werd, werd deze gemenebest-gedachte echter n i e t meer opgenomen. In dit beginselprogram heet het:

„ Zij (de C.P.N.) wijst elke vorm van koloniale overheersing af, erkent het recht der koloniale volkeren om een zelfstandige staat te vormen en ondersteunt de strijd, die zij daarvoor voeren. Zij streeft naar een vruchtbare samenwerking met de volken van Indonesië, Suriname en Curaçao. Deze is echter alleen mogelijk op de grondslag van de erkenning van hun recht op zelfstandig staatsbestaan, van vrijwilligheid en gelijkwaardigheid . . ."

De Communistische Partij Nederland heeft vanaf de aanvang der comedie rond de soevereiniteitsoverdracht verklaard dat Indonesië door deze overeenkomst geen onafhankelijke staat werd.

Herhaaldelijk heeft de C.P.N. laten blijken, dat het Nederlandse volk en het Indonesische volk dezelfde vijand bestrijden: het Amerikaans-Nederlandse imperialisme. De jongste uitdrukking van de gemeenschap-

pelijke belangen van het Nederlandse en Indonesische volk vinden wij in het nieuwe Beginselprogram van de C.P.N. In dit program wordt ruime aandacht geschonken aan de Indonesische vrijheidsstrijd en onder andere gezegd:

„ Er is geen democratie denkbaar, die gepaard gaat met onderdrukking en koloniale uitbuiting van het Indonesische volk in welke vorm ook. De eerbied voor de menselijke persoon wordt tot huichelarij, wanneer zij niet gelijkelijk voor alle mensen geldt, zonder op hun huidskleur, ras of afkomst te letten. De communisten komen daarom op voor de volledige zelfstandigheid van Indonesië en verbinden hun eigen strijd met die van de revolutionaire nationale en democratische volksbeweging in Indonesië.

Beide richten zich tegen dezelfde vijand: het Amerikaanse en Nederlandse imperialisme. De eenheid van de Nederlandse beweging voor de vrede en nationale zelfstandigheid met de Indonesische vormt een buitengewone versterking voor de positie van het Nederlandse volk tegenover de Amerikaanse overheersing. Zij vormt naast de reeds genoemde, een der belangrijkste krachtbronnen voor de bevrijding van Nederland .. .”

De Nederlandse arbeidersklasse, die de arbeidersklasse van een onderdrukte en onderdrukkende natie is en de leider in de strijd van het Nederlandse volk voor zijn onafhankelijkheid, vindt in de Indonesische vrijheidsbeweging een der belangrijkste krachtbronnen voor de bevrijding van Nederland. De tientallen miljoenen van Indonesië zijn een belangrijke steun in de strijd tegen het Nederlandse imperialisme. Dit is één zijde van het bondgenootschap tussen het voor zijn vrijheid strijdende Indonesische en Nederlandse volk. De Indonesische arbeidersklasse, die de arbeiders-

dersklasse van een onderdrukte natie is en de, leider in de strijd voor een onafhankelijk en democratisch Indonesië, vindt omgekeerd in de Nederlandse beweging een van háár krachtbronnen. Dat is de andere zijde van het bondgenootschap tussen de voor hun vrijheid strijdende Nederlandse en Indonesische volken.

VRAGEN

Waarom worden de Nederlandse arbeidersklasse en het Indonesische volk door bijzondere banden met elkaar verbonden?

Toon aan dat de S.D.A.P. nimmer een socialistische partij is geweest.

Toon aan dat de P.v.d.A. de voornaamste uitvoerder is van de koloniale politiek van het Nederlandse imperialisme.

Waarom werd de leuze „Indonesië los van Holland nu" in 1938 niet langer door de C.P.N. gehandhaafd ?

Waarom komen de communisten op voor de volledige zelfstandigheid van Indonesië?

Hoofdstuk V

DE LENINISTISCHE THEORIE VAN HET KOLONIALE VRAAGSTUK

Waarom jagen de imperialisten naar koloniën?

In onze eeuw worden de volkeren onderdrukt en uitgebuit en tot afhankelijke volkeren gemaakt door het imperialisme. In de voorafgaande leerboekjes voor de arbeidersbeweging is reeds op uitvoerige wijze het wezen van het imperialisme uiteengezet.

Het imperialisme toont enkele kenmerken, die tevens zijn diepste tegenstellingen weerspiegelen. Het imperialisme is het stelsel van de monopolistische verbonden van de grootste ondernemers van de kapitalistische landen die naar de wereldheerschappij streven. Dergelijke verbonden kunnen de wereld het best onderworpen houden, wanneer zij alle bronnen van grondstoffen in één hand verenigen. Het streven om de grondstoffen te monopoliseren gaat gepaard met de strijd om de landen waar de grondstoffen zich bevinden te onderwerpen en met strijd tussen de verschillende grootste belangengroepen onderling. Deze strijd om de vetste buit leidt tot een uiterste verscherping van de tegenstellingen tussen de imperialisten onderling en tot oorlogen. Een voorbeeld van zulk een oorlog tussen de imperialisten onderling was de eerste wereldoorlog (1914—1918). Hoewel het strijdtoneel in Europa lag, was de diepere oorzaak van deze oorlog

de drang van de Duitse, Engelse en Russische imperialisten naar het bezit van koloniën, die zij elkander betwistten. Lenin zegt over het imperialistische begeren naar koloniën:

„ Alleen het bezit van koloniën geeft aan het monopolie de volle garantie van het succes tegenover de toevalligheden van de strijd tegen de tegenstander . . . ”

„ Hoe hoger de ontwikkeling van het kapitalisme is, des te sterker doet zich het gebrek aan grondstoffen gevoelen des te scherper is de concurrentie en de jacht naar de vindplaatsen der grondstoffen over de gehele wereld, des te wanhopiger de strijd ter verkrijging van koloniën. ”

Lenin, die de tegenstellingen van het imperialisme ontleedde, wees, behalve op de tegenstelling tussen de imperialisten onderling, op de tegenstelling tussen de kleine groep van onderdrukkende, overheersende grote naties, en de grote groep der onderdrukte, overheerste naties, welke honderden miljoenen mensen omvat. Deze tegenstellingen hebben zich de laatste tientallen jaren, vanaf de Grote Socialistische October-revolutie, bijzonder verscherpt. Onder de koloniale volkeren grijpt een massaal nationaal bewustzijn om zich heen, dat leidt tot grote bevrijdingsbewegingen tegen het imperialisme in de koloniale en afhankelijke landen. Deze bewegingen hebben vooral na de tweede wereldoorlog zulk een omvang aangenomen, dat de positie van het wereld-imperialisme steeds wankeler wordt. Na de Sowjet-Unie, hebben de volkeren van China en van het overgrote, deel van Viet-Nam, de buitenlandse imperialistische overheersing vernietigd, terwijl ook in andere koloniale landen zoals India, Malakka, Birma, de Philippijnen, Indonesië, Zuid-Amerika, Afrika etc., krachtige vrijheidsbewegingen zijn ontstaan. Met oorlog en terreur trachten de imperialisten de

bevrijdingsbewegingen van de koloniale volkeren te onderdrukken. Terwijl zulke oorlogen van de imperialisten wrede, onmenselijke en ongerechtvaardigde oorlogen zijn, voeren de koloniale volkeren een rechtvaardige oorlog, omdat zij beogen hun land van de imperialistische uitbuiting te bevrijden en een duurzame vrede te verzekeren.

Onderdrukte en onderdrukkende naties

Een natie kan zowel onderdrukte als onderdrukkende natie zijn. Het oude tsaristische Rusland was wel de meest krasse weerspiegeling van de ingewikkelde imperialistische tegenstellingen. Rusland was een knooppunt van internationale imperialistische belangen (Engelse, Franse, Duitse en Nederlandse kapitalisten hadden er belangrijke beleggingen), waardoor Rusland afhankelijk werd, en ondergeschikt aan het buitenlandse kapitaal, maar het onderdrukte zelf miljoenen mensen in zijn koloniale en afhankelijke gebieden. Lenin noemde het oude Rusland een „ware volkeren-gevangenis“. In zijn werk „Socialisme en oorlog“ schrijft hij:

„ Nergens ter wereld bestaat er zulk een onderdrukking van de meerderheid der lands bevolking als in Rusland; de Groot-Russen maken slechts 43% van de bevolking uit, dat wil zeggen minder dan de helft, alle anderen zijn ontrechten van andere stam'. Van de ruim 170 „miljoen inwoners worden er rond 100 miljoen onderdrukt . .“

Het tsaristische Rusland onderdrukte de volkeren van Aziatisch Rusland, van de Oekraïne, Polen, Lithauen, Estland en Finland. In 1900 was het de machtige tegenstander van Japan. Het bezette Mandsjoerije, Port Arthur en deed mee aan de imperialistische

strijd om de verdeling van China en Korea.

Het tsaristische Rusland was tegelijkertijd een onderdrukte en onderdrukkende mogendheid.

Deze ingewikkelde imperialistische tegenstellingen komen ook vandaag in Nederland tot uitdrukking. De Nederlandse natie wordt afhankelijk gemaakt van de Amerikaanse imperialisten, terwijl de Nederlandse imperialisten het Indonesische volk, de volkeren van Suriname, Curaçao en de Antillen uitbuiten en onderdrukken. Ook Nederland is een onderdrukte en onderdrukkende mogendheid.

De grondslagen van de nationaliteiten politiek van Lenin en Stalin

Het kweken van nationale onderdrukking en vijandschap tussen de volkeren is sinds eeuwen het wapen dat de kapitalisten hanteren om hun macht te handhaven. Kapitalisme zonder nationale onderdrukking is ondenkbaar.

Alleen door de macht van het kapitalisme te vernietigen kan een werkelijke nationale onafhankelijkheid en gelijkgerechtigdheid van de volkeren veroverd worden.

Reeds lang voor de overwinning van de socialistische October-revolutie hebben Lenin en Stalin de grondslagen van het nationale en koloniale vraagstuk uitgewerkt. Zij hebben de werkende massa's duidelijk gemaakt, dat het nationale vraagstuk niet op zichzelf staat, maar een bestanddeel is van het gehele vraagstuk hoe de macht van het kapitaal vernietigd moet worden. Zij gingen daarbij uit van de stelling van Marx en Engels:

„ dat een volk, dat andere volkeren onderdrukt, niet werkelijk vrij kan zijn . . . ”

Eén van de belangrijkste punten in het strijdprogramma van de Bolsjewiki, waarvoor zij jarenlang

in de internationale arbeidersbeweging op de bres stonden, is de eis voor recht op zelfbeschikking van de naties. De Bolsjewiki verdedigden dit recht óók voor de koloniale volkeren, in tegenstelling tot de rechtse sociaal-democratie, die dit recht van de gekleurde volkeren volkomen negeerde. Voor zover deze zich met het nationale vraagstuk van de volkeren in Europa bezighield, beperkte zij zich tot de z.g. „nationaal-culturele autonomie". De Bolsjewiki eisten voor elk volk het recht op zelfbeschikking, tot aan het vormen van zelfstandige staten toe. Dat betekent, dat elk volk het recht moet hebben zijn lot naar eigen goeddunken te bepalen en zelf te beslissen of en onder welke voorwaarden, het in deze of gene staat blijft of zich daarvan wil afscheiden om een eigen staat te vormen. De communisten erkennen niet alleen dit recht op zelfbeschikking, maar ondersteunen de onderdrukte volkeren daadwerkelijk in hun strijd voor de verwezenlijking van dit recht.

De doelmatigheid van de afscheiding

Het recht op zelfbeschikking van de naties betekent echter niet, dat de volkeren zich onder alle omstandigheden van elkaar moeten afscheiden en talrijke kleine staten moeten vormen. Door samenwerking binnen het raam van een grote staat is de snelle economische en culturele ontwikkeling van de volkeren beter verzekerd en de strijd voor de oprichting van een socialistische maatschappij met meer succes te voeren. Het doel van de Bolsjewiki was de volkeren van Rusland van slavernij te bevrijden, de volkeren het recht op zelfbeschikking te geven en op deze basis een sterke Socialistische Nationaliteitenstaat te scheppen, welke niet op onderdrukking is gegrond, maar op basis van vrijheid en vrijwilligheid.

W. I. Lenin schreef:

„Wij willen een vrijwillig bondgenootschap, een bondgenootschap, dat geen enkel geweld van de ene natie tegen de andere toelaat, een bondgenootschap, dat berust op volledig vertrouwen, op het duidelijke bewustzijn van broederlijke eenheid, op volledige vrijwillige grondslag.”

De doelmatigheid van de afscheiding in deze of gene situatie wordt bepaald door de belangen van de proletarische klassenstrijd. In de „Geschiedenis van de C.P.S.U” heeft Stalin deze kwestie als volgt geformuleerd:

„ Het is niet geoorloofd om het vraagstuk van het recht der naties op vrije afscheiding te verwisselen met het vraagstuk van de doelmatigheid van de afscheiding van deze of gene natie op dit of dat ogenblik. Dit laatste vraagstuk moet de Partij van het proletariaat in elk geval afzonderlijk beslissen, van het gezichtspunt van de belangen der gehele maatschappelijke ontwikkeling en van de klassenstrijd van het socialisme uit ... ”

(Geschiedenis van de C.P.S.U., blz. 227.) 1)

Zulk een situatie deed zich voor in de verhouding Nederland-Indonesië in de jaren voor het uitbreken van de tweede wereldoorlog. Het fascistische Duitsland en Japan waren hun imperialistische rooftocht begonnen. Japan voerde een agressie-oorlog tegen China en koesterde agressieve plannen tegen geheel Zuid-Oost Azië, Indonesië inbegrepen. Indonesië was door het Nederlandse imperialisme zwak en weerloos gelaten en werd door het Japanse fascistische monster bedreigd. Op haar congres in 1938 verklaarde de Communistische Partij Nederland, dat de ontwikkeling in de wereld-situatie vereiste, dat het Nederland-

1) Uitg. Pegasus, 2^e druk -- 1950

se en Indonesische volk gezamenlijk stelling moesten nemen tegen het dreigende fascisme. In een referaat op het Congres verklaarde Louis de Visser: „Handhaving van de leuze: „Indonesië los van Holland nu!" zou willens of onwillens betekenen, dat de fascistische aanvallers in de kaart zouden worden gespeeld. En dit is ook de reden, waarom onder deze omstandigheden het trotskisme deze leus wel wenst te handhaven . . ."

De C.P.N. bewees de noodzaak van het samengaan—tussen het Nederlandse en Indonesische volk, zonder nochtans aan het recht op zelfbeschikking van het Indonesische volk afbreuk te doen.

Nationaal chauvinisme en proletarisch internationalisme

De Bolsjewiki streden niet alleen tegen de onderdrukingspolitiek van het Russische tsarisme, de Russische kapitalisten en groot-grondbezitters, maar ook tegen de nationalistische politiek van de kapitalisten en groot-grondbezitters van niet-Russische nationaliteit, welke onder de dekmantel van strijd voor de nationale bevrijding de macht aan zich wilden trekken om hun heerschappij over de werkende massa's te vestigen. Evenals het tsarisme hanteerden zij het wapen van de vijandschap tussen de volkeren en hitsten de ene nationaliteit tegen de andere op.

In de strijd tegen het burgerlijke nationalisme spanden de Bolsjewiki zich in, de volkeren van Rusland te verenigen in de strijd tegen de gemeenschappelijke vijand, het tsarisme en het kapitalisme, en deze te scharen rondom het meest ontwikkelde proletariaat in Rusland; dat van Centraal Rusland (Groot Rusland).

Burgerlijke nationalistische stromingen in de

arbeidersbeweging probeerden de krachten van de arbeiders te versplinteren, doordat zij ervoor ijverden aparte partijen te stichten op grondslag van de nationaliteit. Lenin en Stalin streden echter energiek tegen deze vijandelijke pogingen en vestigden de eensgezinde internationalistische Partij van het Russische proletariaat, waarin de ontwikkelde proletariërs van alle nationaliteiten van Rusland schouder aan schouder samengingen. De gemeenschappelijke strijd van de werkende massa's van alle volkeren in Rusland maakte de omverwerping van het tsarisme mogelijk en was tevens de voorbereiding voor de broederlijke samenwerking in de Socialistische Sowjetstaat.

Toenadering op basis van proletarisch internationalisme

Vanuit dit gezichtspunt moeten wij ook het bondgenootschap van het Indonesische en Nederlandse volk in de strijd tegen het Nederlandse imperialisme bezien. De communisten streven naar een wederzijdse

Toenadering van de arbeidersklasse en de werkende massa's van alle naties in alle landen, zonder onderscheid van ras, kleur of geloof. Deze toenadering heeft de omverwerping van de macht van het imperialisme ten doel. Zonder deze toenadering is het onmogelijk de nationale onderdrukking, koloniale uitbuiting en ontrecting der volkeren op te heffen.

De grondslag van de toenadering van de arbeidersklasse en de werkende massa's van alle landen is het proletarisch internationalisme. De vijand van het proletarisch internationalisme is het chauvinisme en het burgerlijk nationalisme. Beide zijn wapens in handen van de bourgeoisie om de volkeren van elkaar te verwijderen.

De Bolsjewistische Partij voerde een onverzoenlijke strijd tegen het chauvinisme van de Groot-Russen, welke tot uitdrukking kwam in een geringschattende

houding tegenover de niet-Russische volkeren en hun cultuur en het streven naar opheffing van zelfstandige nationale Sowjet-Republieken. Maar de partij voerde tegelijkertijd een besliste strijd tegen het lokale nationalisme, dat ernaar streefde zich af te zonderen en af te sluiten op nationale schaal en zich af te grenzen van het gemeenschappelijke werk van de Socialistische opbouw. Het doel van de communisten is de vereniging van de volkeren, maar dit kan slechts geschieden indien de onderdrukte naties het volledige recht op nationale zelfstandigheid krijgen.

„Zoals de mensheid slechts tot de vernietiging der klassen kan komen door de overgangperiode der dictatuur van de onderdrukte klasse, zo kan zij ook tot het onvermijdelijke samensmelten der naties alleen komen door de overgangperiode van de volledige bevrijding van alle onderdrukte naties, d.i. van hun vrijheid tot afscheiding . . .”

(Lenin, keuze uit zijn Werken, deel II, uitg. Pegasus 1950, blz. 214).

Het bondgenootschap van de Nederlandse arbeidersklasse met het Indonesische volk

De strijd van het proletariaat van de Westelijke landen en de bevrijdingsbeweging van de koloniale en afhankelijke landen zijn ten nauwste met elkaar verbonden. Niet alleen uit het oogpunt van internationale solidariteit met de onderdrukte volkeren, maar ook in het belang van het proletariaat van het onderdrukkende land zelf. Want elk glimpje van strijd der koloniale volkeren, zegt Stalin, „werkt als een stoomhamer tegen het imperialisme!”

Lenin en Stalin wezen erop, dat het groeiende bewustzijn in de koloniale landen ertoe moest leiden, dat de honderden miljoenen van deze landen van een reserve van het imperialisme tot een reserve van de proletarische revolutie zouden worden. Van bijzonder

belang is in dit verband het bondgenootschap tussen de Nederlandse arbeidersklasse en de volkeren van Indonesië, die voor hun nationale bevrijding strijden.

Beide volkeren strijden tegen een zelfde vijand: het Nederlandse imperialisme. Elke slag, die de Indonesische vrijheidsbeweging het Nederlandse imperialisme toebrengt, betekent een verzwakking van de vijand, die ook de vijand van de Nederlandse arbeidersklasse is. Elke slag, die de Nederlandse arbeidersklasse het koloniale kapitaal toebrengt, is een succes voor de Indonesische vrijheidsstrijders. Zonder dit bondgenootschap in de praktijk door te voeren, is de overwinning onmogelijk. Dit strijdverbond steunt op de arbeidersklasse van beide landen, als de meest bewuste en verst ontwikkelde laag der bevolking.

Het blanke chauvinisme en burgerlijke nationalisme, twee loten van eenzelfde stam, moeten hierbij bestreden worden. Het blanke chauvinisme komt tot uitdrukking in de opvoeding, die de Nederlandse jeugd van oudsher op de scholen gekregen heeft, als „de Javanen zijn lui, leugenachtig en diefachtig”. „Je kunt ze niet vertrouwen,” „als ze wat geld verdiend hebben, gaan ze feestvieren” of „leg geen waterleidingen aan, want de mensen gaan zich toch in de kali wassen”, kortom in de minachting voor de Indonesiërs. Het zijn allemaal argumenten om te „bewijzen” dat het Nederlandse gezag gehandhaafd moet blijven.

Omgekeerd is het burgerlijke nationalisme, dat tot uitdrukking komt in de onderschatting van de samenwerking met de Nederlandse arbeidersklasse en van de noodzaak om te leren van het meest ervaren proletariaat ter wereld van de Sowjet-Unie en andere Westerse landen, fataal voor de Indonesische vrijheidsbeweging. Even fataal is de rassendiscriminatie, welke de Nederlandse imperialisten eeuwenlang in Indonesië hebben aangewakkerd om de volkeren tegen elkaar op te zetten. (De Ambonezen tegen de andere Indonesiërs. de Javanen tegen de Sumatranen en

Chinezen, de zgn. angst voor de Javanisatie, die zou ontstaan doordat de Javanen het overbevolkte Java verlaten en zich elders gaan vestigen). Het zijn allemaal argumenten van de imperialisten om de volkeren tegen elkaar op te zetten, de bevrijdingsstrijd te breken en hun eigen belangen te verzekeren door zich inheemse bondgenoten te verschaffen.

Het imperialisme toont zich echter niet dankbaar voor de bewezen diensten. Als het deze groepen niet meer gebruiken kan, haalt het een streep door al de rechten, die het hun beloofde en gooit hen op de mesthoop als „displaced persons”, zoals de Ambonezen in Nederland. Terecht zei pgt. De Groot in de Tweede Kamer tijdens de Ronde Tafel Conferentie 1) tot Hatta en de Indonesische delegatie:

„In de ogen van de Nederlandse imperialisten blijven jullie toch altijd negers!" Ook de Hitler-fascisten probeerden de mensheid in tweeën te delen. Zij stelden het „hogere" Duitse ras tegenover het overige deel van de mensheid, evenals de Amerikanen, met hun „American way of life", zich superieur achten niet alleen tegenover de negers maar tegenover het gehele overige deel van de wereld.

De Sowjet-Unie is het eerste land in de wereld dat het nationale en koloniale vraagstuk opgelost heeft. Zij is het schitterende voorbeeld van een socialistische Sowjet-nationaliteitsstaat, waar alle volkeren van de Sowjet-Unie een vrije nationale ontwikkeling gegarandeerd is en die de weg wijst aan de werkende massa's van de gehele wereld naar de bevrijding van het imperialistische juk. Steunend op de grote Sowjet-Unie, de aanvoerster in de strijd voor een duurzame vrede, de verdedigster van het zelfbeschikkingsrecht der naties, sluiten de Indonesische en de Nederlandse arbeidersklasse zich nauwer aaneen en smeden bijzondere banden van vriendschap en solidariteit in

1) 23 Aug.—2 Nov. 1949.

223

de strijd tegen de gemeenschappelijke vijand, het Nederlandse imperialisme.

Vragen

Waarom jagen de imperialisten naar koloniën?

Noem een voorbeeld van een natie die zowel een onderdrukte als een onderdrukkende natie is.

Waarom is het nationale vraagstuk een bestanddeel van het gehele vraagstuk hoe de macht van het kapitaal vernietigd moet worden?

Zijn de communisten onder alle omstandigheden voor afscheiding van de naties?

Hoofdstuk VI

ENIGE KENMERKEN VAN DE BEVRIJDINGSSTRIJD IN DE KOLONIALE LANDEN

„Het gedaver van de kanonnen van de October-revolutie bracht ons het marxisme-leninisme. De October-revolutie hielp de vooruitstrevende krachten in de wereld en ook die van China om de proletarische wereldbeschouwing toe te passen, en het lot van hun land te bepalen en hun eigen problemen te bestuderen. Wij moeten dezelfde weg als de Russen volgen", aldus Mao Tse-toeng in zijn rede ter gelegenheid van de 28ste verjaardag van de Communistische Partij van China.

De Chinese Communistische Partij overwon, omdat zij het marxisme-leninisme toepaste op de bijzondere verhoudingen van China.

Toen de Japanse fascistische legers in 1937 China overvielen, namen de gewapende krachten onder leiding van de Communistische Partij van China als een zelfstandige legereenheid (n.l. het 8ste leger en het nieuwe 4de leger) deel aan de strijd voor de nationale bevrijding en vervulden hierin een leidende rol.

Na de nederlaag van Japan werd Tsjang Kai-sjek door Amerika gesteund met wapens en geld om Mao Tse-toeng te verslaan en de nationale bevrijdings-revolutie tot staan te brengen. Maar het tegendeel gebeurde. De Volkslegers versloegen Tsjang Kai-sjek. Grote delen van de Kwomintang-legers liepen over en in 1949 bevrijdden de Volkslegers van Mao Tse-toeng en Tsjoe-deh geheel China.

Het Chinese volk heeft dit bereikt op grondslag van de volgende beginselen.

1. Het actief maken van de volksmassa's. Dat betekent de vereniging van de arbeidersklasse, de boeren, de kleine middenstand en de bourgeoisie in een eenheidsfront onder van de arbeidersklasse en het stichten van de dictatuur van de volksdemocratische staat die door de arbeidersklasse, op grondslag van het verbond tussen de arbeiders en de boeren, wordt geleid.
2. De vereniging door gemeenschappelijke strijd met de volkeren van alle landen, die het volk als een gelijkgerechtigde natie bejegenen en met die landen. Dat betekent het bondgenootschap met de Sowjet-Unie, met de volksdemocratieën in Europa en het bondgenootschap met het proletariaat en de volksmassa's der overige landen, om tot een internationaal eenheidsfront te komen.

(Mao Tse-toeng „Over de dictatuur van de Volksdemocratie" , uitg. Brochurehandel C.P.N.)

China leert, dat de gewapende strijd van het de beslissing brengt in de nationale bevrijdingsstrijd. Het Chinese volk wijst de volkeren van Azië de weg en is een lichtend voorbeeld.

Evenals in China het geval was, richt de strijd Indonesië zich tegen twee hoofdvijanden: het feodalisme en het buitenlandse imperialisme. De algemene trekken van de Chinese revolutie zijn ook de algemene trekken van de Indonesische revolutie. Het is daarom begrijpelijk, dat er voor de Indonesische vrijheidsstrijders veel waardevolle lessen te trekken zijn uit de geschiedenis van de Chinese revolutie en dat ook de strijdmethoden, gebruikt in China, bruikbaar zijn voor Indonesië. Dit betekent echter niet, dat de strijd precies zo verlopen als in China en dat alles precies naar Chinese voorbeeld moet worden gevolgd.

Tussen

Koloniale landen onderling zijn nog grote verschillen. Er is bv. In Indonesië de gunstige factor, dat het meer ontwikkeld is dan menig ander koloniaal land en dat het – verhoudingsgewijs- over een talrijker proletariaat beschikt dan verschillende andere koloniale of semi-koloniale landen. Dat maakt de strijd van de arbeiders in de steden tot een belangrijke krachtbron voor de revolutionaire bevrijdingsstrijd.

De revolutionaire beweging van de arbeiders in de steden zal aan de boerenbeweging op het platteland, die kan beschikken over de ervaringen van de boerenbeweging in China, de mogelijkheid geven zich ten volle te ontplooiën en de overwinning af te dwingen.

De strijd van de arbeiders in de steden is voor de boerenbeweging van zeer grote betekenis. Overal, waar de boeren strijden tegen het feodale landbezit, tegen feodale regelingen of tegen de roofzucht van de kapitalistische buitenlandse ondernemingen, strijden zij in de buurt van de steden. Dit is zeker het geval op Java en Sumatra. Daar kent men niet de onmetelijke plattelandsgebieden, die men in China heeft en die zeer ver van de steden verwijderd zijn. Op Java en Sumatra vindt men overal grotere of kleinere steden. Die door het uitgebreide wegennet met het platteland verbonden zijn.

Deze zijn veelal knooppunten van het verkeer, dat van vitaal belang is voor de buitenlandse imperialisten, die een snelle en goede verbinding met hun over geheel Indonesië verspreid liggende roofstations – de ondernemingen – nodig hebben en die een belangrijke rol aan het transport toekennen bij de handhaving van „orde en rust”.

Evenals in andere koloniale en semi-koloniale landen, steunt het buitenlandse imperialisme bij zijn onderdrukking en exploitatie van het Indonesische volk op de inheemse feodalen, op het feodale systeem van onderdrukking en uitbuiting. Het wel en wee van het feodalisme en van het imperialisme zijn nauw met

elkaar verbonden. Een groot deel van de grond in Indonesië is direct in handen van buitenlandse ondernemingen. Dit is een van de bijzondere kenmerken van Indonesië.

In 1938 was van de 15 miljoen ha. bebouwde grond in Indonesië bijna 3 miljoen ha. in beslag genomen voor de ondernemingslandbouw. Maar ook op het overige — zeer grote --- deel van de grond hebben de buitenlandse imperialisten hun greep, namelijk door middel van de Indonesische feodale landbezitters. Deze feodale landbezitters oefenen veelal ook druk uit op de Indonesische boeren om, indien de buitenlandse ondernemingen dit verlangen, hun grond tegen zeer lage prijzen aan de onderneming beschikbaar te stellen. Door middel van de Indonesische feodale landbezitters, woekeraars en kooplieden komen de producten, die op de gronden van de Indonesische boeren verbouwd worden en die betekenis hebben voor de wereldmarkt, tegen zeer lage prijzen in het bezit van de buitenlandse ondernemers.

Het feodale uitbuitingssysteem is de voornaamste pijler, waarop de macht van de buitenlandse imperialisten berust.

Het vernietigen van het feodalisme betekent het wegzagen van de fundamenteën van de buitenlandse overheersing, het betekent het aan de buitenlandse imperialisten onmogelijk maken om zich te handhaven en hun koloniale politiek van uitbuiting en onderdrukking uit te voeren.

De strijd tegen het feodalisme de doorvoering van agrarische hervormingen, de verdeling van het feodale landbezit onder de boeren richt zich direct tegen het buitenlandse imperialisme, dat zich daardoor van zijn belangrijkste onderdrukkingsinstrument beroofd ziet, en betreft de massa van de boeren (dat is ongeveer 70 % van het gehele Indonesische volk) in de strijd. Dit legt de basis voor een breed, nationaal front ter bevrijding van Indonesië.

Daarom richten de Indonesische vrijheidsstrijders zich allereerst tegen het feodalisme, dat de ontwikkeling van de Indonesische maatschappij in zijn kluisters gevangen houdt en dat de bevrijding „van het land van het buitenlandse imperialisme tegenhoudt.

Naast het feodalisme staat het buitenlandse imperialisme: het Nederlandse, het Amerikaanse, het Engelse, het Japanse imperialisme etc.

Al deze imperialisten zijn vijanden van het Indonesische volk. Men moet echter niet tegen alle vijanden tegelijk vechten. De ervaring van China leert, dat men allereerst zijn slagen moet richten tegen de belangrijkste, de meest gevaarlijke vijand. Het gaat erom deze vijand zo goed mogelijk te isoleren, daarbij gebruikmakend van de tegenstellingen in het vijandelijke kamp — en een zo breed mogelijk eenheidsfront in de strijd tegen deze vijand te smeden.

In Indonesië is deze vijand ongetwijfeld het Nederlandse imperialisme. Het is het Nederlandse imperialisme, dat in Indonesië nog steeds de voornaamste positie inneemt en dat voortgaat enorme winsten weg te slepen. Het Nederlandse imperialisme vervult in Indonesië de rol van directe onderdrukker. Door middel van politieke, economische en militaire machtsmiddelen (de Nederlands-Indonesische Unie, de Marine, de Nederlandse militaire missie, het bezit van de basis Nieuw-Guinea, de duizenden Nederlandse ambtenaren, die werken in de officiële Indonesische regeringsinstanties etc.) van het Nederlandse imperialisme wordt het Indonesische volk onderdrukt.

Het verjagen van het Nederlandse imperialisme is de beslissende stap naar de vrijheid van het Indonesische volk. Een verdrijving van het Nederlandse imperialisme zal dan ook een verdrijving van de andere imperialistische machten betekenen, die thans hun economische en politieke infiltratie onder bescherming van het Nederlandse machtsapparaat bedrijven. Een belangrijk feit is ook, dat de invloed van het

Nederlandse imperialisme speciaal zeer groot is in de agrarische sector. Het zijn voor het merendeel Nederlandse ondernemingen, die in nauw verbond met de inheemse feodale elementen, de Indonesische boer zijn land ontnemen en de boerenmassa onderdrukken.

De anti-feodale strijd van de miljoenenmassa van Indonesische boeren moet daarom wel samenvallen met de strijd tegen het Nederlandse imperialisme.

De Nederlandse imperialisten schrikken in deze strijd voor geen middelen terug. Niet alleen wordt een figuur als Westerling, die massa-terreur onder de boeren van Celebes organiseerde, nog steeds beschermd en in reserve gehouden, maar de onrust op het platteland wordt met steun van Nederlandse agenten georganiseerd.

De Darul Islamterreur belemmert de ontwikkeling van de Indonesische boerenbeweging en daardoor de strijd voor landbouwhervorming en speelt in de kaart van de koloniale reactie, die naar buitenlandse inmenging streeft. Vroegere K.N.I.L. troepen van het Nederlandse koloniale bewind spelen daarbij een rol.

VRAGEN

Wat is voor Indonesië t.o.v. andere koloniale landen een gunstige factor?

Welke betekenis heeft de strijd tegen het feodalisme in de nationale bevrijdingsstrijd tegen het imperialisme?

Waarom richt de strijd in Indonesië zich in de eerste plaats tegen het Nederlandse imperialisme?

Hoofdstuk VII

KORTE SCHETS VAN DE GESCHIEDENIS DER P.K.I.

De Partai Kommunis Indonesia (P.K.I.) is ontstaan in 1920, toen de Indische Sociaal Democratische Vereniging (I.S.D.V.) zich aansloot bij de Derde Internationale en haar naam wijzigde in P.K.I.

De Indische Sociaal Democratische Vereniging werd in 1914 opgericht door de employé van de Nederlandse Handelsvereniging, Sneevliet, die in Nederland lid was van de S.D.P. en later, evenals Henriëtte Roland Holst, de weg van het renegatendom ging.

Deze I.S.D.V. bestond aanvankelijk geheel uit Nederlanders. Zij zochten echter contact met Indonesische groeperingen. Hiertoe behoorde de Indische Partij van Douwes Dekker en de vereniging Insulinde van Tjipto Mangukusumo. Een ruim arbeidsveld vond de I.S.D.V. in de Sarekat Islam, waaruit ook een aantal Indonesische revolutionairen zijn voortgekomen.

In de I.S.D.V. waren zowel links-radicalen als reformisten vertegenwoordigd. Onder invloed van de Russische revolutie voltrok zich een scheuring in deze vereniging. De I.S.D.V. juichte de Russische revolutie toe en hield haar het Indonesische volk als voorbeeld voor ogen. Terwijl in West-Europa de linkse groeperingen uit de Sociaaldemocratische beweging traden, scheidde zich hier de reformistische groepering af en trad uit. Zij stichtte een eigen beweging en noemde zich de Indische Sociaal-Democratische Partij die een afdeling werd van de Nederlandse S.D.A.P. In 1919 besloot zij tot de vor-

ming van een zelfstandige partij, op grondslag van het koloniale program van de S.D.A.P.

De Indische Sociaal-Democratische Partij erkende niet het „onvoorwaardelijk recht der Indonesiërs op nationale onafhankelijkheid". Tegenover deze reformistische opvattingen stelde de I.S.D.V. revolutionaire beginselen, welke echter sterk de kinderziekte van het communisme vertoonden, het linkse radicalisme, dat door Lenin als een aan het marxisme vijandelijke stroming gekarakteriseerd is. De leidende kern van de I.S.D.V. bestond uit de latere trotskist Sneevliet, Brandsteder, e.a. waaronder G.v. Burink, Baars, die later renegaten van de arbeidersbeweging werden. Het „linkse communisme" stond aan de wieg van de P.K.I. Hierdoor bleef de P.K.I. vele jaren lang niets anders dan een samenbundeling van revolutionaire krachten, aan wie het inzicht in het marxisme-leninisme ontbrak. Dit bleek onder meer uit de verklaring van de secretaris van de P.K.I., Bergsma, die zei, dat:

„ . . . het karakter van de vereniging (I.S.D.V.) onveranderd was gebleven. Immers, steeds ging onze sympathie uit naar de strijders, die zich hadden aangesloten bij de 3de Internationale. Communisten zijn we reeds lang. Ons werk zal geen verandering behoeven. We moeten dat doen onder een andere naam, omdat velen, die zegden het socialisme te willen, het verraden . . . "

Uit deze verklaring blijkt de volkomen onbekendheid en onderschatting van de politieke en organisatorische betekenis van een communistische partij op grondslag van de leninistische principes.

Ook openbaarden zich toen reeds typisch trotskistische afwijkingen, zoals het miskennen van de boerenbeweging, welke juist in de revolutie in een koloniaal land van zulk een groot belang is. Het positieve

van de I.S.D.V. echter was, dat zij het reformisme bestreed en zich aansloot bij de Derde Internationale.

De P.K.I. ontwikkelde zich na de eerste wereldoorlog op de golven van de onder invloed van de zegevierende October-revolutie in Rusland beginnende opstand der koloniale volkeren. Reeds dadelijk na haar oprichting werd zij door de Nederlandse koloniale machten verboden en vervolgd.

Na een mislukte opstand in 1926—1927, waarin de trotskist Tan Malakka en andere provocateurs een grote rol speelden en welke wreed werd onderdrukt, gelukte het de koloniale machten de partij bijna geheel te vernietigen.

Duizenden leden en functionarissen werden vervolgd en veroordeeld, waaronder een, aantal tot de dood door de strop. Vele anderen kwamen terecht in het voor dit doel in de moerassen van Digul op NieuwGuinea ingerichte concentratiekamp, het spoedig beruchte „Digul-kamp”. Slechts enkele leidende figuren konden naar het buitenland vluchten, o.a. het lid van het Centraal Comité en de leider van de Vakvereniging van de postbeambten, Muso.

Jarenlang heerste in de rijkste kolonie van de wereld de macht van de koloniale terreur. Alleen de burgerlijk-nationale groepen konden half legaal hun bestaan voortsliepen, maar ook deze werden door de Nederlandse koloniale ambtenaren verboden, zodra hun invloed te groot werd. Bovendien werden zij voortdurend in hun activiteit belemmerd en stonden hun vergaderingen en kranten onder scherpe censuur.

In 1936 keerde Muso naar Indonesië terug en het lukte hem de verstrooide krachten van de P.K.I. weer te verzamelen en een groep te vormen.

Deze, in de diepste illegaliteit werkende cel groeide uit tot een nieuwe P.K.I., die haar werkzaamheid binnen de half-legale en legale partijen en vakverenigingen ontplooidde en die zich tot aan het uitbreken van de tweede wereldoorlog wist te handhaven.

Gedurende de Japanse bezetting stelden de burgerlijke nationalistinnen zich in dienst van de bezetter. In tegenstelling met de Nederlandse imperialisten, die van oudsher op de oude feodale machten steunden, gebruikten de Japanners de burgerlijke elementen en bevorderden de ontwikkeling van een, wel-is-waar numeriek nog zwakke, inheemse bourgeoisie.

De militaire macht van de Japanners was niet sterk genoeg om het reusachtige gebied van de Indonesische archipel te beheersen en zij schiepen daarom met behulp van de burgerlijke nationalistinnen een „Nationale Raad“, aan het hoofd waarvan de tegenwoordige president van de Republiek Sukarno, met als vice-president Hatta, gesteld werd. Toen Japan onder de slagen van de Sowjet-legers ineens stortte en in Zuid-OostAzië een vacuum ontstond, omdat de strijdkrachten van MacArthur zich eerst op China concentreerden, brak in Indonesië de revolutie uit.

Onder druk van de massa's riepen Sukarno en Hatta de zelfstandige Republiek uit, d.w.z. zij veranderden hun „Nationale Raad“ in een zelfstandige regering. De massa-beweging ontplooidde zich echter verder onder leiding van de communisten, die gedurende de Japanse bezetting de enigen waren geweest, die de illegale strijd met de wapens tegen de bezetter gevoerd hadden en daardoor een groot prestige onder de bevolking gewonnen hadden. Na de stichting van de Republiek Indonesia verkreeg de P.K.I. voor het eerst in de geschiedenis legale mogelijkheden.

De Indonesische communisten zagen er echter van af om openlijk als Partij voor de massa op te treden. Zij zetten de oude praktijk voort, behielden hun illegale organisatie en verdeelden hun krachten over verschillende partijen. Zij werkten mee tot de stichting van de Socialistische Partij (Partai Sosialis), waarin ook enkele rechtse sociaal-democraten, waaronder Sutan Sjahrir, de agent van Bevin, een beslissende rol speelde.

Verder werkten zij in de „Arbeiderspartij" (Partai Buruh), die zij op de vroegere agenten van Japan veroveren moesten. Dergelijke agenten hadden ook een „Communistische Partij" gesticht, die daarna echter door de P.K.I. van deze elementen gezuiverd en door de communisten werd voortgezet. Al deze partijen waren slechts toporganisaties. Alleen de communistische partij slaagde erin nieuwe kaders te vormen en haar basis te verbreden.

Deze toestand van halve illegaliteit van de communistische krachten belemmerde hen om hun rol te spelen als voorhoede van de arbeiders en boeren van Indonesië en maakte het de omkoopbare feodale en burgerlijke elementen gemakkelijk om zich geheel van de staatsmacht meester te maken.

De Indonesische communisten hadden in deze periode een verkeerde oriëntering omtrent de hoofdproblemen van de revolutie in de koloniën.

Zij waren zich er niet van bewust, dat, al moet de nationale democratische revolutie steunen op alle lagen van de bevolking (met uitzondering van de imperialisten en hun inheemse knechten), met inbegrip van de kleine bourgeoisie en de boeren, toch de arbeidersklasse de leiding in de revolutie veroveren moet en dat daarbij de arme boeren haar voornaamste bondgenoten zijn.

De Indonesische communisten hinkten achter de met de imperialisten verbonden feodale en bourgeoisklieken rondom Sukarno, Hatta en de rechtse Islamieten aan en lieten zich door hen in een doodlopend slop manoeuvreren. Zij stelden zich geen verder doel dan een compromis met de Nederlandse imperialisten en speculeerden op de tegenstellingen tussen Nederland, Engeland en Amerika.

Tot op zekere hoogte lag de verantwoordelijkheid daarvoor ook bij de politiek, die „De Waarheid" in de laatste periode van de wereldoorlog gevoerd had.

Op het einde van de illegaliteit, begin 1945 werd op

initiatief van Prof. W. Schermerhorn, enige leden van de voormalige S.D.A.P. als P. J. Schmidt en enige burgerlijke vertegenwoordigers als H. van Randwijk, een Indonesië-Commissie gevormd, waarin ook enkele Nederlandse en Indonesische leden van de C.P.N. (A. J. Koejemans, B. Riezouw en Setiadjit) zitting hadden. In samenwerking met deze burgerlijke elementen, werd een programma voor Indonesië uitgewerkt op grond van de „Gemenebest“-gedachte, naar het voorbeeld van Engeland, dat een „Dominion Status“ voor Indonesië ten doel had.

Enige Indonesische communisten, waaronder Se-tiadjit, die na het beëindigen van de tweede wereldoorlog naar Indonesië terugkeerden, richtten hun arbeid naar deze foutieve oriëntatie in en droegen die over op de Indonesische communistische partij. Op grond van deze oriëntatie legden de Indonesische communisten zich toe op de principiële verwezenlijking van het Accoord van Linggadjati, dat op initiatief van de Britse Lord Killearn tot stand gekomen was. Terwijl de onderhandelingen gaande waren, zonden de Nederlandse imperialisten steeds nieuwe troepen naar Indonesië.

Hoewel de Indonesische communisten daartoe de mogelijkheid hadden, verzuimden zij de gewapende guerillatroepen — de Laskars — waarin zij invloed hadden, aaneen te smeden tot betrouwbare strijdgroepen waarop zij konden steunen. Zij verzuimden zo dus een sterk tegenwicht te vormen tegen de onbetrouwbare strijdgroepen, die onder leiding stonden van de handlangers van de Nederlandse imperialisten

Nadat het Nederlandse koloniale leger in Juli 1947 tot het offensief was overgegaan en grote gebieden op Java en Sumatra bezet had, voelden zich ook de Indonesische communisten gedwongen het capitulatie-verdrag — naar het Amerikaanse oorlogsschip, waarop het ondertekend werd, de „Renville“-overeenkomst genoemd-- te aanvaarden.

Niet minder ernstig waren de fouten van de communisten in de binnenlandse politiek.

Het boerenvraagstuk, dat in de huidige fase van de revolutie het belangrijkste vraagstuk is, werd door hen geheel verwaarloosd.

De heerschappij der feodale elementen met de daarbij behorende uitbuiting van de arme boeren, was grotendeels in stand gebleven. In de dorpen bleven de meesten van de door de Nederlandse koloniale onderdrukking benoemde en door de Japanners gehandhaafde dorps-satrapen op hun posten.

Ook onder de kabinetten Sjahir en Sjarifuddin, waarin de socialistische partij doorslaggevende posities innam, werd bijna niets gedaan om het lot van de arme boeren en de arbeiders te verbeteren en van een landhervorming was geen sprake. Slechts op enkele plaatsen op Sumatra en Oost-Java hadden de boeren zelf grond van de Nederlandse kolonialen in beslag genomen en waren die gaan bewerken. Maar van een agrarische hervorming, welke de landloze boeren land in eigendom en de arme boeren meer land gaf en hen van de drukkende woekerpraktijk bevrijdde was geen sprake.

De grote discussie in de Indonesische communistische Partij vond plaats toen de revolutie tijdelijk was vastgelopen.

In die situatie keerde de, zich geheel aan de vrijheid van zijn volk wijdende, grondlegger van de P.K.I., Muso, uit de emigratie terug in zijn land. Onder zijn leiding zagen de communisten hun fouten duidelijk in en zette de partij alle zeilen bij om ze te verbeteren. (Zie ook blz. 188)

Op grond van een nieuwe oriëntatie op basis van een juiste toepassing van de leer van Lenin en Stalin omtrent het koloniale vraagstuk, kwam de P.K.I. tot nieuw leven.

De communisten besloten tot het aaneensluiten van de drie arbeiderspartijen, steunend op de vakverenigingen

gingen en de boerenorganisaties en de strijdvaardige socialistische jeugd- en vrouwenorganisaties. Overal werden deze besluiten, het verschijnen van de nieuwe P.K.I. als massa-partij en het openlijk toegeven van de fouten in het verleden, stormachtig toegejuicht.

Overal op Java stroomden de massa's naar de meetings en demonstraties van de P.K.I. In haar nieuwe programma stelde de P.K.I. de bevrijding van de vaderlandse grond van alle imperialistische troepen en invloeden op de voorgrond en riep het gehele volk op zich in het Nationale Front aaneen te sluiten.

Voor alles eiste zij van Hatta, dat er een eind zou komen aan de capitulatie voor de imperialisten, zowel de Amerikaanse als de Nederlandse. Zij stelde zich ten doel om deze Hatta-regering, die uitsluitend steunde op de feodalen en op die groep van de bourgeoisie, die met de imperialisten verbonden was, te vervangen door een democratische regering van het volk, die zich zonder voorbehoud voor de bevrijdingsstrijd zou inzetten.

Terzelfdertijd vertoonde zich in bijna alle kringen van de Indonesische bevolking een stijgende belangstelling voor de Sowjet-Unie.

In Juni '47 werd in Praag tussen de diplomatieke vertegenwoordiger van de Sowjet-Unie en de vertegenwoordiger van de Republiek, Suripno, een verdrag tot het aanknopen van consulaire betrekkingen afgesloten. De Hatta-regering talmde met het ratificeren van dat verdrag, maar alle partijen, ook de Partai Nasional Indonesia (P.N.I.), drongen er steeds sterker op aan.

Het volk van Indonesië was niet vergeten, dat het de vertegenwoordiger van de Sowjet-Oekraïne, Manoeilski, geweest was, die als eerste het lot van Indonesië voor de openbare mening van de wereld in de Veiligheidsraad van de U.N.O. gebracht had. En evenmin dat de Sowjet-Unie voortdurend voor de vrede in Indonesië en het zelfbeschikkingsrecht van het

Indonesische volk op de bres gestaan had. Het Praagse verdrag vond de grootste instemming bij de bevolking.

In Augustus werd in Djokjakarta een vereniging gesticht van „Vrienden van de Sowjet-Unie”, waarvan personen uit alle lagen van de bevolking lid werden, o.a. uit officierskringen van het leger. De meetings, die deze vereniging belegde namen een werkelijk massa-karakter aan en daar spraken voor tienduizenden toehoorders tal van vooraanstaande personen uit de Republiek.

De golf van sympathie voor de Sowjet-Unie droeg er in niet geringe mate toe bij om de Amerikaanse imperialisten ongerust te maken. Het openlijke toegeven van haar fouten door de Indonesische communisten en het vastberaden besluit van de P.K.I. om zich aan de spits van de nationale vrijheidsstrijd te stellen, openden voor de massa's een nieuw perspectief in de revolutie.

Na de Madiun-provocatie (zie blz. 189) is gebleken, dat de opzet van de Nederlandse en Amerikaanse imperialisten met hun gekochte handlangers om de revolutionaire vrijheidsbeweging en de P.K.I. blijvend te vernietigen, is mislukt.

Hoewel de Indonesische partij zware slagen werden toegebracht en zij van haar leidende kaders werd beroofd, is de partij tot nieuw leven gekomen en is bezig zich te herstellen. Zij zet de politiek van Muso, vastgelegd in de „Nieuwe Weg”, voort. De Nederlandse koloniale wetten zijn grotendeels nog steeds van kracht. Niettemin kon de partij rondom de leuze van de vernietiging van de R.T.C. overeenkomst miljoenen Indonesiërs verenigen en is deze leus tot de massaal gestelde leus van het volk geworden.

De Indonesische vakbeweging, de SOBSI, heeft zich eveneens hersteld en telt 2,5 miljoen leden. De Indonesische arbeiders hebben na de R.T.C.-overeenkomst grote stakingen met succes uitgevochten. Wij noemen

slechts de staking van de plantage-arbeiders in 1950, waaraan 700.000 arbeiders deelnamen, de grootste in de Indonesische geschiedenis. Het is voor het eerst in de geschiedenis van Indonesië, dat de Indonesische arbeidersklasse op zulk een massale eensgezinde vakbeweging kan steunen.

Tegen alle terreur en scheurmakerspogingen in groeit derhalve de eenheid van de arbeidersklasse als de beste stimulans voor de eenheid van alle Indonesische krachten tegen het Nederlandse imperialisme.

In October 1953 nam het centraal-comité van de PKI een ontwerp-beginselprogram aan. In dit program wordt een uiteenzetting gegeven over de huidige situatie in Indonesië en over de taken van de PKI.

Het program zegt, dat het huidige Indonesië een halfkoloniaal en half-feodaal land is en dat het Indonesische volk zich onmogelijk kan bevrijden uit de toestand van armoede, onwetendheid en zwakte als de imperialistische macht nog niet omvergeworpen is en de feodale overblijfselen nog niet zijn vernietigd.

De voornaamste vijand van het Indonesische volk is het Nederlandse imperialisme. De Nederlandse imperialisten zijn erin geslaagd hun contrôle over Indonesië te handhaven en in de R'TC-overeenkomst zijn talrijke eenzijdige, nadelige bepalingen voor de Repupliek Indonesië opgenomen.

Het program legt er de nadruk op, dat zonder het actief deelnemen van de boeren aan de revolutie — zij vormen meer dan 70 % van de bevolking — de overwinning van de revolutie niet kan worden behaald. De strijd van de boeren voor land en de vernietiging van alle vormen van feodale uitbuiting is de fundamentele inhoud van de strijd van het volk voor nationale vrijheid en volksdemocratie. De agrarische revolutie is het wezen van de volksdemocratische revolutie in Indonesië.

De twee belangrijkste taken voor de PKI zijn: strijd voor de vorming van een nationaal eenheidsfront en

de opbouw van een bolsjewistische PKI.

Het nationaal eenheidsfront moet gevormd worden op basis van het bondgenootschap tussen arbeiders en boeren, geleid door de arbeidersklasse. In het nationaal eenheidsfront kunnen verschillende klassen verenigd worden.

Onder deze krachten bevinden zich, behalve de Indonesische arbeiders, boeren en de vooruitstrevende intellectuelen — ook die delen van de Indonesische bourgeoisie die door het buitenlandse imperialisme onderdrukt worden en zich niet met de imperialisten hebben verbonden. Deze nationale bourgeoisie heeft door de overheersende positie der buitenlandse monopolies geen mogelijkheid om haar zaken uit te breiden en is door de concurrentie van die buitenlandse maatschappij zelfs gedwongen om in toenemende mate haar bedrijven te sluiten. De nationale bourgeoisie is echter wankelmoedig en de arbeidersklasse moet er op bedacht zijn, dat zij de revolutie kan verraden.

De arbeidersklasse moet er echter met alle kracht naar streven de nationale bourgeoisie in het eenheidsfront te betrekken.

Het ontwerp-beginselprogram van de PKI is aan het Indonesische volk voorgelegd; in steden en dessa's wordt over het program gediscussieerd.

De PKI zal de massa's mobiliseren en het volk leiden op de weg naar werkelijke onafhankelijkheid, naar een gelukkig bestaan voor het Indonesische volk.

241
VRAGEN

Wat was de betekenis van de resolutie „de nieuwe weg” van de P.K.I.?

Wat zijn de hoofddoelen van de huidige strijd der P.K.I. en C.P.N. tegen het Nederlandse imperialisme?

Hoofdstuk 1 Koloniale uitbuiting	151
Hoofdstuk II De vrijheidstradities van het Indonesische volk	163
Hoofdstuk III De Republiek Indonesia	180
Hoofdstuk IV Strijd van de Nederlandse arbeidersklasse	195
Hoofdstuk V De Leninistische theorie van het koloniale vraagstuk	213
Hoofdstuk VI Enige kenmerken van de bevrijdingsstrijd in de koloniale landen	225
Hoofdstuk VII Korte schets van de geschiedenis der P.K.I.	231